

gazeta

IASTKOWSKA

samorządowo
- społeczna

Gmina
Jastków

UKAZUJE SIĘ OD 1990 R. • PL ISSN 1509-5657

Nr 1 (73)
kwiecień 2020

Pijemy kranówkę
Oszczędzamy wodę
Nie marnujemy dobytku

– OKŁADKA

– STRONY 4-9

– STRONY 22-23

Z sesji Rady Gminy

W pierwszym kwartale 2020 roku Rada Gminy Jastków obradowała trzykrotnie. Ostatnia z sesji odbyła się 28 marca w nietypowych okolicznościach. Z powodu zagrożenia koronawirusem po raz pierwszy w 30-letniej historii samorządu gminy Jastków radni głosowali zdalnie. Wszystko poszło szybko i sprawnie. Uchwały zostały podjęte jednogłośnie przy komplecie 15 radnych, w tym 14 głosujących w swoich domach. Całe posiedzenie trwało 50 minut.

Jedną z uchwał przyjętych na styczniowej sesji była ta w sprawie zasad udostępniania obiektów stanowiących własność gminy Jastków. Chodziło tu głównie o uregulowanie kwestii wynajmu sal sportowych znajdujących się na terenie naszej gminy, w tym oddanej niedawno do użytku sali w Tomaszowicach. Poprzednie regulacje w tym zakresie pochodziły z grudnia 2013 roku i wymagały dostosowania do obecnych potrzeb. Tym bardziej, że zainteresowanie wynajmem tego typu obiektów jest spore, nie tylko ze strony naszych mieszkańców.

Uchwała mówi, że korzystanie z obiektów jest odpłatne, a uzyskane środki finansowe stanowią dochód budżetu gminy. Wysokość opłat ustala wójt gminy. Rada ustaliła zniżkę w wysokości 80 proc. dla organizatorów korzystających z dofinansowania z budżetu gminy i prowadzących zajęcia dla dzieci i młodzieży na terenie gminy. Z kolei zwolnione z opłat są m.in. drużyny Ochotniczych Straży Pożarnych i Koła Gospodyń Wiejskich z terenu gminy.

Na styczniowej sesji podjęte zostały również uchwały w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych, w sprawie udzielenia przez gminę Jastków pomocy finanso-

wej Powiatowi Lubelskiemu, sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w gminie Jastków na rok szkolny 2019/2020, w sprawie ustalenia wysokości opłat za pobyt dziecka w Żłobku Samorządowym „Akademia Malucha» w Jastkowie, a także w sprawie Regulaminu przyznawania stypendiów Wójta Gminy za wyniki w nauce i wybitne osiągnięcia uczniom szkół, dla których organem prowadzącym jest gmina Jastków. Przyjęto też tzw. uchwały śmieciowe, w których rada ustaliła zniżkę w opłatach dla osób mających kompostownik.

Na sesji w lutym zapadły decyzje o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jastków, w części dotyczącej działek w miejscowości Barak, gdzie jeden z przedsiębiorców chce wybudować farmę fotowoltaiczną. Radni zgodzili się też nadać nazwę Baśniowa dla jednej z ulic w Jastkowie, przegłosowali również uchwałę w sprawie zaliczenia dróg wewnętrznych do kategorii dróg gminnych oraz ustalenia ich przebiegu. Ponadto „poprawione” zostały uchwały śmieciowe.

Marcowa sesja, mimo wprowadzenia stanu zagrożenia epidemiologicznego w naszym kraju, musiała się odbyć ze względu na konieczne zmiany w budżecie na ten rok, które zatwierdzić mogła tylko Rada Gminy. Aby zapobiec roz-

przestrzenianiu się wirusa i nie narażać radnych na niebezpieczeństwo zapadła decyzja o przeprowadzeniu sesji zdalnej. Od ponad roku rada pracuje w systemie elektronicznym, każdy z radnych dostał tablet z dostępem do internetu i to na niego otrzymuje wszystkie materiały sesyjne i za jego pomocą głosuje. Sesje są również transmitowane na stronie gminy. Dzięki temu udało się przeprowadzić posiedzenie zdalne, gdzie na sali obrad znajdowali się tylko przewodniczący, wójt, zastępca wójta, sekretarz, skarbnik oraz pracownicy merytoryczni.

W ten sposób jednogłośnie przyjęte zostały uchwały w sprawie dopuszczenia zapłaty podatków, opłat lokalnych i niepodatkowych należności budżetowych stanowiących dochód budżetu gminy za pomocą innego instrumentu płatniczego, w tym instrumentu płatniczego, na którym przechowywany jest pieniądz elektroniczny, w sprawie „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Jastków w 2020 roku”, w sprawie przyjęcia zadania zleconego dotyczącego obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych, a także wspomniane już uchwały w sprawie zmian w budżecie.

Przypominam, że wszystkie przyjęte uchwały znajdują się na stronie internetowej jastkow.pl, w Biuletynie Informacji Publicznej. Z kolei protokoły i nagrania wideo z sesji można znaleźć w zakładce „Gmina”. Najbliższa sesja została zaplanowana 24 kwietnia. Mam nadzieję, że odbędzie się już w normalnym trybie. A wszystkim mieszkańcom gminy życzę zdrowia w tym trudnym okresie i mimo wszystko wesołych i radosnych świąt Wielkanocy.

MAREK WIECZERZAK

gazeta
JASTKOWSKA samorządowa - społeczna

REDAGUJE ZESPÓŁ:

Ewa Dziadosz

(dziadosz.ewa@gmail.com),

Helena Skomorowska

(hskomorowska@gmail.com),

Magdalena Zarzeka, Marcin Abramek,
Kamil Ziółkowski

www.jastkow.pl; gazeta@jastkow.pl

Nieruchomości stanowiące własność Gminy Jastków przeznaczone do sprzedaży

Do sprzedaży w drodze przetargu zostały przeznaczone n.w. nieruchomości :

- działka nr 502 o pow. 1,77 ha, położona w m. Dąbrowica,
- działka nr 87/2 o pow. 0,28 ha, położona w m. Moszna-Kol.
- działka nr 823/4 o pow. 0,0736 ha, położona w m. Ługów

Szanowni Mieszkańcy!

Nikt z nas się chyba nie spodziewał, że nowy, 2020 rok i nadchodząca wiosna, przyniosą nam tak ogromne zagrożenie. Tempo rozprzestrzeniania się koronawirusa i związane z tym zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców budzi zrozumiałe obawy. Obserwuję się wiele postaw, od paniki po lekceważenie i obojętność, a do tego wiele reakcji samolubnych. Wprowadzone przez rząd, a co za tym idzie również przez różne instytucje, liczne ograniczenia u niektórych budzą złość i zniecierpliwienie, bo tylko ich sprawa i interes jest najważniejszy. Zdają się nie pamiętać, że urzędnik, lekarz, nauczyciel, sprzedawca czy inny pracownik, to są też ludzie, którzy mają obawy, mają rodziny i są najbardziej narażeni na zarażenie. Całe szczęście, że te zachowania to niewielki margines, który zawsze, niezależnie od sytuacji, ujawnia się u osób, które już tak mają.

Większość obywateli, naszych mieszkańców, wykazuje ogromną powagę i stosuje się do wprowadzonych ograniczeń i zaleceń. Mądre, spokojne podejście, zachowanie reżimu higienicznego i zminimalizowanie kontaktów chroni nas przed masowymi zarażeniami. Tak wiele krąży, również w naszym środowisku, niesprawdzonych i nieprawdziwych informacji, że musimy koniecznie zachować dystans. Dzisiejsze możliwości komunikacji elektronicznej prowokują wielu ludzi do wypowiedzania się i zabierania głosu, tym odważniej im bardziej są w sieci anonimowi. Apeluje, aby nie dać się zwariować i zachować dystans wobec wszelkich niesprawdzonych informacji. Rozejrzyjmy się uważniej wokół. Może ktoś potrzebuje naszego wsparcia i pomocy? Może możemy coś zrobić dla innych w tych trudnych i niespokojnych czasach?

Jak by tego było mało, jest jeszcze wiele innych obaw i zagrożeń. Jak zareaguje gospodarka na zaistniałą sytuację? Ilu przedsiębiorców nie przetrzyma kryzysowej sytuacji? Jak to się odbije na zatrudnionych

pracownikach i jaki to będzie miało wpływ na dochody gminy? To są problemy, na które w tym momencie nie ma gotowej odpowiedzi, jednakże budzą uzasadniony niepokój czy zdolamy zrealizować zaplanowane przedsięwzięcia i utrzymać poziom rozwoju gminy. Nie ulega wątpliwości, że czekają nas trudne decyzje i korekta budżetu.

Zmartwienia przysparza też sytuacja dotycząca kurczących się zasobów wody. Bezsnieżna zima tylko pogłębia niekorzystny bilans. Wiele wskazuje na to, że apele o oszczędzanie i poważne dostrzeganie problemu nie przyniosą oczekiwanych efektów i trzeba głęboko pochylić się nad systemem dostarczania wody do celów bytowych dla mieszkańców. Uszczelnienia wymaga też system odbioru ścieków oraz częstsze kontrole w zakresie prawidłowego postępowania mieszkańców. Wykryliśmy liczne przypadki nieprzestrzegania podstawowych norm i zwykłej przyzwoitości. Dobrze, że coraz liczniejsze przypadki braku zgody mieszkańców na bezkarność trucieli pomagają nam działać skuteczniej.

W roku bieżącym będziemy świętować dwa jubileusze, 30-lecia powstania samorządu gminnego oraz 50-lecia powstania Zespołu Pieśni i Tańca „Dąbrowica”. Z okazji święta

samorządowego chcielibyśmy uhonorować samorządowców i pracowników, którzy ponad połowę z 30-letniego okresu poświęcili na działalność samorządową. Samorządy w Polsce udowodniły, że skutecznie rozwiązują problemy mieszkańców, są najbliższą obywateli i ich potrzeb. Wszędzie tam, gdzie w samorządzie działają ludzie, którzy właściwie pojmują swoją rolę i są ukierunkowani na współpracę i budowanie dobrych relacji, gminy rozwijają się i tworzą coraz lepsze warunki życia dla mieszkańców. Zawsze podkreślam ogromne zaangażowanie naszych radnych i sołtysów, którzy bardzo starają się o jak najlepszy rozwój gminy. Ja również staram się na co dzień dbać o dobre relacje i współpracę opartą na pełnej informacji oraz wspólnym określaniu celów. Przyniosło to nam w ostatnich latach znakomite rezultaty w postaci ważnych inwestycji i wypromowania naszej gminy jako aktywnej i nastawionej na dynamiczny rozwój. Taka jest konieczność, bo przybywa nam wielu nowych mieszkańców, dzięki czemu nie mamy ujemnego bilansu demograficznego i nie musimy zamykać szkół czy przedszkoli. Wprost przeciwnie, w tym zakresie ciągle podejmujemy niezbędne inwestycje służące najmłodszym mieszkańcom. Rosnąca liczba mieszkańców, obok pozytywnego wpływu na rozwój gminy, rodzi też wyzwania. Wyzwania dla wójta, radnych i sołtysów, aby wspólnie poszukiwać możliwości i metod jak najlepszego zabezpieczenia rosnących potrzeb. Oby nam się to udało. Tego sobie i wszystkim samorządowcom szczerze życzę przy okazji znakomitego Jubileuszu 30-lecia.

Na nadchodzące Święta Wielkiejnocy życzę wszystkim mieszkańcom dużo zdrowia i wszelkiej pomyślności. Niech otaczający nas świat i pojawiające się zagrożenia cementują nas jako wspólnotę. Niech okres Świąt da nam chwilę wytchnienia i pozwoli mieć nadzieję, że wspólnie uda nam się przejść przez najgorsze.

TERESA KOT

Jest w chrzcielnicach, pocatunkach i całunach. Woda

**„Kropla deszczu mi spa-
dła na rękę, utoczona z Gan-
gesu i Nilu, z wniebowziętego
szronu na wąsikach foki, z wody roz-
bitych dzbanów w miastach Ys i Tyr” -
pięknie pisała Wisława Szymborska...
Kiedy się uświadomi wędrówkę wody,
pomyśli, gdzie te krople były wcześ-
niej – kranówka nie budzi zaufania.**

– Niesłusznie! Wystarczy sprawdzić na stronach internetowych miast i gmin, informacje na temat jakości wody w lokalnych wodociągach. W ostatnich latach gminy budowały wiele wodociągów, gruntownie modernizowano też systemy uzdatniania wody. Wodociągi korzystają z wód głębinowych, które prawie nie wymagają uzdatniania. Proces ten polega głównie na napowietrzaniu i filtracji w celu usunięcia nadmiaru manganu i żelaza. Ozonowanie i filtrowanie jest tak precyzyjnie dobierane, że woda spełnia wyśrubowane normy unijne.

Natomiast jeśli korzysta się z własnego ujęcia wody – trzeba samodzielnie dbać o systematyczne badanie jej jakości. Zwłaszcza jeśli w kolejnych pokoleniach pojawia się ta sama choroba. Badaliśmy wodę z prywatnej studni i okazało się, że zawartość azotanów jest znacznie przekroczona, norma to 50 mg/l – a w dostarczonej próbce wody stwierdziliśmy azotany na poziomie 80 mg/l. W rozmowie okazało się, że w rodzinie korzystającej z tej studni przez wiele lat były osoby chorujące na nowotwory układu pokarmowego.

Warto więc okresowo badać skład chemiczny wody z własnej studni (szczególnie chodzi tu o studnie kopane kręgowe, często zaopatrywane wodami gruntowymi), ponieważ jest ryzyko zanieczyszczenia, np. przez nawozy, gnojowicę czy pestycydy spływające z pól do warstwy wodonośnej. Próbkę wody w kierunku oznaczenia azotanów można oddać do badania w labora-

to-
rium lo-
kalnego wodociągu, sanepidu, czy firmy prywatnej. Kosztuje niedużo pieniądze, a może ratować zdrowie.

● Czasami jednak woda ma niezbyt przyjemny zapach i smak.

– Tak bywa, ale ten nieprzyjemny smak lub zapach wyczuwa się często daleko od ujęcia wody, gdy przepłyne już wiele kilometrów. Na tej długiej drodze, mogą być robione przyłącza, więc może pojawić się jakieś zanieczyszczenie; w przewodach odkłada się żelazo, które najbardziej daje się odczuć po awarii na sieci i ponownym puszczeniu wody – widzimy ją wtedy jako zabarwioną na żółto-brązowo, ale po pewnym czasie kolor wraca do normy. Na “wyjściu” (czyli są to Stacje Uzdatniania Wody/Pompownie) woda posiada parametry spełniające dopuszczalne wartości, a idealnie by było gdyby taka sama trafiała do odbiorcy w jego domu.

To co się dzieje na drugim końcu zależy również od odbiorcy. Proszę sobie przypomnieć, kiedy ostatnio było odkręcanie sitko w kuchennym kranie? I jak wyglądało po odkręceniu? Jeśli nie robi się tego często, zbierają się osady, na gumowej uszczelce kranu tworzy się biofilm – złożona wielokomórkowa struktura zbudowana z różnego typu organizmów, którą otacza mieszanina wyprodukowanych przez nie substancji organicznych i nieorganicznych. Woda nieprzyjemnie pachnie, jeśli się z niej długo nie korzysta i “stoi” w rurach. Po powrocie z weekendu warto trochę jej spuścić, zanim zacznie się używać w celach spożywczych. Dobra woda to woda “bieżąca”, a nie stojąca – tak jak w przyrodzie. Lepiej napić się z wartkiego strumienia, niż ze stawu.

● A propos tego, co odkłada się na sitkach, na czajnikach a nawet na szklan-

kach. Jak pozbyć się kamienia?

– To źle postawione pytanie.

Należy zapytać: co to jest ten “kamień”? Odpowiedzialna za to zjawisko jest twardość wody, czyli związki wapnia i magnezu. Wodorowęglany wapnia i magnezu podczas gotowania przekształcają się w węglany, które osadzają się na ścianach naczyń w postaci białego osadu, który denerwuje odbiorców wykorzystywa-

dy i
ny jest
do pro-
mocji
r ó ż -
n y c h

“zmiękczaczy”. Tymczasem wyniki badań prowadzone od wielu lat na różnych kontynentach udowadniają, że jest zupełnie inaczej.

Jak podaje Polskie Towarzystwo Magnezologiczne są dowody na to, że twarda woda, zawierająca większe ilości takich biopierwiastków jak magnez i wapń, może być zdrowsza od miękkiej, ponieważ na terenie gdzie występuje, zaobserwowano niższą zapadalność na choroby układu krążenia. Przykładem są mieszkań-

cy Gruzji, którzy pijąc wodę twardą, w mniejszym stopniu cierpią na choroby miażdżycowe i dożywają sędziwego wieku. Inaczej jest w Finlandii, której obywatele mający do dyspozycji wodę miękką, polodowcową, częściej zapadali na choroby serca i umierali nawet w młodym wieku.

Zwrócił na to uwagę prof. Julian Aleksandrowicz, pisząc w tej sprawie list do ówczesnego prezydenta Finlandii Urho Kekkonena. W związku z tym problemem władze fińskie zleciły opracowanie kompleksowego programu zaradczego. Tak powstał projekt profilaktyczny pod nazwą Nord Karelii, w

uzdatnio-
na, czysta,
napowietrzona.

Tylko pić. Przego-
towanie wody po-

duje wytrącenie w
osadu (kamienia)

części minerałów – zwłaszcza związków
wapnia i magnezu – co zmiękcza wodę, ale

również powoduje zubożenie składu mine-
ralnego wody.

Rozporządzenie dotyczące wody do
spożycia określa dolny zakres twardości

wody do spożycia jako 60 mgCaCO₃/l, zaś
magnezu na 7 mg/l. Tylko w tych dwóch

przypadkach określone są minimalne stę-
żenia parametrów dopuszczone do spoży-

cia. Badania nad wpływem twardości wo-
dy na zdrowie człowieka prowadzone były

przez wielu naukowców od szeregu lat. W
latach 70-tych potwierdzono, że u osób

pijących miękką wodę śmiertelność z
powodu chorób serca jest o 20% wyższa,

a spożywanie wody pozbawionej elektro-
litów prowadzi do zmian stałości składu

elektrolitowego płynu pozakomórkowego.

Dziękujemy za rozmowę.

REDAKCJA

w o -

postaci

osadu (kamienia)

części minerałów – zwłaszcza związków

wapnia i magnezu – co zmiękcza wodę, ale

również powoduje zubożenie składu mine-

ralnego wody.

Rozporządzenie dotyczące wody do

spożycia określa dolny zakres twardości

wody do spożycia jako 60 mgCaCO₃/l, zaś

magnezu na 7 mg/l. Tylko w tych dwóch

przypadkach określone są minimalne stę-

żenia parametrów dopuszczone do spoży-

cia. Badania nad wpływem twardości wo-

dy na zdrowie człowieka prowadzone były

przez wielu naukowców od szeregu lat. W

latach 70-tych potwierdzono, że u osób

pijących miękką wodę śmiertelność z

powodu chorób serca jest o 20% wyższa,

a spożywanie wody pozbawionej elektro-

litów prowadzi do zmian stałości składu

elektrolitowego płynu pozakomórkowego.

Dziękujemy za rozmowę.

REDAKCJA

któ-
r y m
u wzglę-
d-
niono również m.in. su-
plementowanie wody skład-
nikami mineralnym. W ciągu 25
lat trwania kampanii liczba zgonów
z powodu chorób serca i naczyń krwiono-
śnych w Północnej Karelii zmniejszyła się
o 75 proc.

● **Każdy, kto korzysta z telewi-
zji, wielokrotnie widział reklamy
wody w plastikowych bu-
telkach, którą należy pić dla
zdrowia.**

– Tak, są takie reklamy. Ja jednak
jeszcze raz proponuję, aby sprawdzić pa-
rametry publikowane na stronie dostawcy
wody i porównać je z etykietami na plasti-
kowych butelkach. Jakie są tam ilości mi-
nerałów, w tym tych najważniejszych dla
zdrowia – magnezu i wapnia. Woda wo-
dociągowa czasem ma ich znacznie więcej,
ale nie udaje mineralnej. Jest optymalna
dla każdego człowieka i czysta. Zwią-
zki wapnia i magnezu znajdują się także
w jedzeniu, niemniej te z wody są łatwo
absorbowane w przewodzie pokarmo-
wym i przyswajane przez organizm w
znacznie większym stopniu.

● **Czasami z kranu płynie "biała"
woda, po chwili robi, się przezro-
czysta, ale czy powinno się ją
na wszelki wypadek przegotować?**

– Widok takiej
wody może tylko
cieszyć, bo to
znaczy,
że wo-
da jest

FOT. KATARZYNA KULANEK

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w Lublinie**

20-029 Lublin, ul. Uniwersytecka 12
e-mail: ppi.lublin@pwr.lublin.pl
tel./fax: 81 532 97 05
fax: 81 532 47 23

Lublin, dnia 10.01.2020

Gmina Jastków
ul. Chmielowa 3
Paniaszczyna
21-002 Jastków

W oparciu o sprawozdania z badań nr DL.7000.3.Z.52.2020.PB/FCH,
DL.7000.3.Z.52.2020.PBM, DL.7000.3.Z.53.2020.PB/FCH, DL.7000.3.Z.53.2020.PBM
z dnia 06.03.2020 r., sporządzone przez Dział Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-
Epidemiologicznej w Lublinie, wody pobranej w dniu 03.03.2020 r. w ramach kontroli
wewnętrznej z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Sierpczki gmin. Jastków

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie

na podstawie § 21 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r.
w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294)

stwierdza przydatność wody do spożycia

z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Sierpczki gmin. Jastków.

Zm. w Państwowym Powiatowym Inspektoracie Sanitarnym w Lublinie
Katarzyna Kulanecka
mgr inż. (mgr inż. Kuj)

Otrzymał: Adresat
Z. 44

aiępodległa

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w Lublinie**

20-029 Lublin, ul. Uniwersytecka 12
e-mail: ppi.lublin@pwr.lublin.pl
tel./fax: 81 532 97 05
fax: 81 532 47 23

Lublin, dnia 10.01.2020

Gmina Jastków
ul. Chmielowa 3
Paniaszczyna
21-002 Jastków

W oparciu o sprawozdania z badań nr DL.7000.3.Z.52.2020.PB/FCH,
DL.7000.3.Z.52.2020.PBM, DL.7000.3.Z.53.2020.PB/FCH, DL.7000.3.Z.53.2020.PBM
z dnia 06.03.2020 r., sporządzone przez Dział Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-
Epidemiologicznej w Lublinie, wody pobranej w dniu 03.03.2020 r. w ramach kontroli
wewnętrznej z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Otarów gmin. Jastków

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie

na podstawie § 21 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r.
w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294)

stwierdza przydatność wody do spożycia

z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Otarów gmin. Jastków.

Zm. w Państwowym Powiatowym Inspektoracie Sanitarnym w Lublinie
Katarzyna Kulanecka
mgr inż. (mgr inż. Kuj)

Otrzymał: Adresat
Z. 44

aiępodległa

Światowy Dzień Wody

Światowy Dzień Wody został ustanowiony przez Zgromadzenie Ogólne ONZ rezolucją z 22 grudnia 1992 r. podczas konferencji Szczyt Ziemi 1992 (UNCED) w Rio de Janeiro w Brazylii. Obchodzony corocznie począwszy od 1993 r. 22 marca, w celu podniesienia świadomości, jak wielką rolę odgrywa woda i jak wielkie zagrożenie niesie ze sobą spadek jej zasobów. Obchody święta przyczyniają się do pogłębiania szacunku do wody, która ze względu na swą pozorną dostępność w warunkach klimatu umiarkowanego, często bywa marnotrawiona. Dostęp do czystej wody jest luksusem w krajach borykających się z biedą, skutkami konfliktów zbrojnych i klęsk żywiołowych.

Tegoroczny Światowy Dzień Wody obchodzony jest pod hasłem „Woda i zmiany klimatu”. Dynamiczny i niekontrolowany rozwój może doprowadzić do degradacji cennych zasobów przyrody. Dlatego ważne jest zwrócenie uwagi na konieczność realizacji zagadnień zrównoważonego rozwoju, również w aspekcie wykorzystywania wody i energii w różnych gałęziach przemysłu, w tym spożywczego. Pamiętając o przyszłych pokoleniach, koniecznym jest świadome korzystanie z bogactwa natury, by ich nie umniejszyć. „Woda jest podstawą zrównoważonego rozwoju” to kluczowe hasło „Strategii 2020” Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP), kładące nacisk na stabilność zasobów wodnych, inspirujące do globalnego działania i podnoszące świadomość w zakresie efektywnego wykorzystywania jej zasobów.

Wody słodkie stanowią zaledwie około 3% wszystkich zasobów wód na Ziemi i ich wielkość jest szacowana na ok. 35 mln m³. Największe ich skupisko w postaci lodowców i pokrywy śnieżnej znajduje na Antarktydzie. Naukowcy szacują, że znajduje się tam blisko 61% wszystkich wód słodkich na planecie, a pozostałe lodowce i śniegi na świecie gromadzą 9% wody. Drugim co do wielkości źródłem są wody podziemne, które gromadzą ok. 29,6% zasobów, natomiast rzeki, słodkie jeziora i płytkie wody podziemne stanowią zaledwie 0,4% objętości wszystkich wód słodkich.

Większość krajów na świecie cierpi na deficyt wody, zaledwie kilkanaście posiada tzw. nadwyżki. Jest to np. Norwegia, która ze względu na stosunkowo niewielkie zaludnienie i klimat umiarkowany chłodny ma wody pod dostatkiem. Najgorsza sytuacja panuje w Afryce i niektórych krajach Azji. Polska na tym tle nie wypada dobrze - jest jednym z najuboższych w wodę krajów Europy, a jej zużycie stale rośnie. Średnio, w Europie na jednego człowieka przypada rocznie 5100 m³ życiodajnego płynu, natomiast w Polsce tylko 1700 m³.

Wody pitnej brakuje wielu ludziom na całym świecie. Światowy Dzień Wody to dobry moment, by przypomnieć, że wodę trzeba szanować.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w Lublinie
20-629 Lublin, ul. Uniwersytecka 12
ePUAP: pwr.lublin.gov.pl
e-mail: pwr.lublin@pwr.lublin.gov.pl
tel./fax: 81 532 47 03
81 532 47 23

HK.5512.56.2020.EJK
Lublin, dnia 10.03.2020

Urząd Gminy Jastków
ul. Chmielowa 3, 21-402 Jastków
tel./fax: 81 532-2829
Przebieg: prosz.
Dział: Sanitarno-Epidemiologiczny
00001011

Gmina Jastków
ul. Chmielowa 3
Panieńszczyna
21-402 Jastków

W oparciu o sprawozdania z badań nr DL.7000.3.Z.46.2020.PB/CHL, DL.7000.3.Z.46.2020.PB/M, DL.7000.3.Z.47.2020.PB/CHL, DL.7000.3.Z.47.2020.PB/M z dnia 06.03.2020 r., sporządzone przez Dział Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lublinie, wody pobranej w dniu 03.03.2020 r. w ramach kontroli wewnętrznej z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Soczków gm. Jastków

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie
na podstawie § 21 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294)

stwierdza przydatność wody do spożycia
z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Soczków gm. Jastków.

Zg. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie
Krzysztof Chłosta
mgr inż. (mgr inż. - Kuj)

Otrzymuje:
Adresat
2. str.

aiępodległa

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w Lublinie
20-629 Lublin, ul. Uniwersytecka 12
ePUAP: pwr.lublin.gov.pl
e-mail: pwr.lublin@pwr.lublin.gov.pl
tel./fax: 81 532 47 03
81 532 47 23

HK.5512.59.2020.EJK
Lublin, dnia 10.03.2020

Urząd Gminy Jastków
ul. Chmielowa 3, 21-402 Jastków
tel./fax: 81 532-2829
Przebieg: prosz.
Dział: Sanitarno-Epidemiologiczny
00001011

Gmina Jastków
ul. Chmielowa 3
Panieńszczyna
21-402 Jastków

W oparciu o sprawozdania z badań nr DL.7000.3.Z.54.2020.PB/CHL, DL.7000.3.Z.54.2020.PB/M, DL.7000.3.Z.55.2020.PB/CHL, DL.7000.3.Z.55.2020.PB/M z dnia 06.03.2020 r., sporządzone przez Dział Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lublinie, wody pobranej w dniu 03.03.2020 r. w ramach kontroli wewnętrznej z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Płuszczyce gm. Jastków

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie
na podstawie § 21 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294)

stwierdza przydatność wody do spożycia
z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Płuszczyce gm. Jastków.

Zg. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie
Krzysztof Chłosta
mgr inż. (mgr inż. - Kuj)

Otrzymuje:
Adresat
2. str.

aiępodległa

ROZMOWA Z WOJCIECHEM JAKUBASZKIEM, LOKALNYM PRZEDSIĘBIORCĄ

Chcesz być młody - nie stroń od wody

- **Od lat mówiło się w gminie o potrzebie stworzenia jakiegoś zalewu i miejsca rekreacji. Czy było to dla Pana jakąś inspiracją?**

Nie, zdecydowanie nie. O projekcie stworzenia zalewu w gminie Jastków osobiście usłyszałem w zeszłym roku. Jednak już dużo wcześniej rozpocząłem inwestycję. Inspiracją dla mnie, zdecydowanie bardziej były moje zainteresowania i prywatne podróże. Znacząco na decyzję o stworzeniu takiego miejsca wpłynęły również obserwacje rynku i tego, co ludziom zaczyna się podobać, do jakich miejsc chcą uczęszczać coraz bardziej.

- **Coraz częściej mówi się, że woda to skarb, że obniża się poziom wód gruntowych - jaką ma Pan pewność, że w Relaksie będzie wysoki poziom wody?**

Szczerze mówiąc - to takiej pewności nie można mieć nigdy, tym bardziej, podczas tak nieobliczalnych zmian warunków klimatycznych, jakie dzisiaj obserwujemy. Jedno wiem na pewno, my, jako ośrodek - dbamy o środowisko i wodę oraz dokładamy wszelkich starań, żeby było czysto i ekologicznie. Co więcej, nasza woda pozyskiwana jest również ze źródeł obecnych na terenach Dąbrowicy i Uniszowic, które znane są z czystości i świetnych właściwości zdrowotnych wśród lokalnych mieszkańców.

- **Warunki klimatyczne są ważne, uwarunkowania**

- **ekonomiczne i ustawowe również. Jak Pan ocenia „klimat dla przedsiębiorczości”?**

Źle, a nawet bardzo źle. Jako młody i początkujący przedsiębiorca, rozpoczynając inwestycję nie wyobrażałem sobie, że będę musiał przejść tak długą drogę „papierową”. Szczerze mówiąc - znacznie większą ilość czasu zajęło uzyskanie wszelkich pozwoleń i wymaganych opinii, a sama budowa to kwestia chwili, a wydawałoby się, że jest zupełnie inaczej. Zdecydowanie w naszym

kraju nie jest łatwo zarówno młodym jak i początkującym przedsiębiorcom, nie mówiąc już o całej biurokracji i kosztach tego wszystkiego. Było zdecydowanie więcej przeszkód, niż udogodnień, a przecież chciałem zmienić coś na lepsze, zagospodarować piękny nieużytkowany teren...

- **Czy sporty wodne to elitarna rozrywka?**

Sporty wodne są dla każdego, kto po prostu chce ich spróbować. To świetna forma spędzania wolnego czasu, rozrywka, a do tego zabawa.

Co więcej, sporty wodne w większości aktywują dużą część mięśni naszego organizmu, co dobrze wpływa na rozwój i ogólną motorykę. Jest to świetna forma spędzania wolnego czasu, a w szczególności wiosną i latem. W dzisiejszych czasach sprzętu nie trzeba kupować, można go wypożyczyć, więc nie musi się to wiązać z ogromnymi kosztami na początku przygody ze sportami wodnymi. Ponadto nie znam lepszej formy relaksu, gdy na dworze jest ciepło, niż ten spędzony w słońcu nad wodą!

- **Czym się Pan zajmuje zimą, gdy Relaks jest nieczynny?**

Do tej pory byłem studentem, na szczęście z powodzeniem. Później budowałem Relaks, w każdym tego słowa znaczeniu, ponieważ kosztowało mnie to bardzo dużo pracy, zarówno intelektualnej, jak i fizycznej. Jak już wspomniałem, początkowo droga „papierowa” zajmuje naprawdę bardzo dużo czasu, więc najpierw trzeba było przez to przebrnąć. Natomiast po pierwszym sezonie, tylko chwilę odpoczywałem. Teraz zajmuję się organizacją kolejnego sezonu w „Relaksie”, bo mimo, że to biznes sezonowy, to my zaczynamy pracę już zimą, a kończymy, tak naprawdę, późną jesienią. Na oku mam również stworzenie kolejnego projektu, mam nadzieję, że również satysfakcjonującego zarówno dla mnie jak i korzystających z niego ludzi.

- **Dziękujemy za rozmowę.**

REDAKCJA

Rzeka, której nie z

Ciemiega

Ciemiega jest niewielką rzeką. Wpadając do Bystrzycy łączy się ze zlewiskiem prawobrzeżnej Wisły. Od źródeł do ujścia przybiera różne oblicza, płynie krótko przez las, przez tereny pól, łąk i pastwisk, przepływa w głębokiej rynn timerze przez olsy i grądy. Płynąc w bezpośrednim sąsiedztwie ludzkich siedlisk staje się rzeką przekształconą przez człowieka, który przegrodził ją w kilku miejscach, umocnił brzegi faszyną, wyprostował koryto. Mimo wszystko rzeka jest miejscem bytowania różnych gatunków ryb.

Ryby

Obecnie Ciemiegą gospodaruje Polski Związek Wędkarski, oddział Lublin. Wędkarze widzą w niej rzekę pstrąga i lipienia. Obserwacja pozwala określić gatunki, które występują w Ciemiedze, a są one dość liczne. Opis dotyczy odcinka a od

mostu w Ożarowie do mostu w Snopkowie. Spływająca w dół rzeka tworzy dogodne siedlisko, w którym przebywają ryby z rodziny karpiozowych - płocie, kielbie, słonecznice. Występują tu drobne okonie, cierniki, ślize z rodziny przyłogowatych, spotkać też można szczupaki. Ryby na tym odcinku nie osiągają dużych rozmiarów, ale płynąca silnie przekształconym korytem do mostu w Moszenkach rzeka, stwarza dla nich korzystne siedlisko, szczególnie w łatach o systematycznych opadach. Od mostu w Moszenkach do mostu w Sieprawicach nabiera ciekawszego charakteru. Płynie szybciej, szerzej, kilkoma zakrętami, a jej brzegi porastają olszyny i wierzy. Korzenie tych drzew tworzą doskonałe kryjówki dla ryb, stąd można tu zobaczyć większe z rodziny karpiozowych, klenia. Płynący w kierunku Jastkowa ocienionym korytem odcinek przegradza obecnie nie używany, stary jaz kozłowy. Przyczółki tej budowli piętrzą wodę w korycie tzw. cofka, stwarzając rybnym korzystne warunki, a bezpośrednia bliskość dużych drzew i krzewów sprzyja płociom, okoniom, szczupakom, kleniom oraz innym, wymienionym wcześniej rybnym. Niestety przy małych stanach wody elementy tej budowli uniemożliwiają migrację ryb, co jest niekorzystne

szczególnie wiosną, w okresie tarła.

Płynąc dalej w dół stosunkowo głębokim korytem woda tworzy wyrwy w starych faszynach, które też sprzyjają rybnym. Spotkać można na tym odcinku gatunki, których jakiś czas temu w Ciemiedze nie było, np. karpie, liny, karasie i jazie. Ich populacja jest jednak niewielka. Przed przyczółkami mostu na trasie Lublin

Warszawa i szawa i za nimi rzeka skręca gwałtownie, tworząc kolejne doskonałe siedlisko dla ryb. Spotkać tu można duże okazy wszystkich gatunków, które występują w Ciemiedze. Płynąc szerszym, szybszym, osłoniętym olsem korytem, rzeka skręca i płynie wzdłuż posesji ludzkich. W miejscu tym dochodzi do niej odprowadzalnik ze stawów rybnych w Jastkowie. Nieco wolniej i szerzej dopływa do mostu w Jastkowie, a dalej spływa szybszym nurtem pod kolejnymi mostami, w Jastkowie i Snopkowie. W tym miejscu znów występuje obfitość różnych gatunków ryb.

Bezpośrednia bliskość stawów rybnych w Jastkowie i bardzo duża ilość stawików przydomowych w dolinie od Jastkowa do Snopkowa zwiększa różnorodność ichtiofauny o uciekinierów nietypowych dla tego typu rzeki. Występują tutaj sumiki kalifornijskie, sumy, amury, liny, karasie srebrzyste, tołpygi, czebaczek amurski i jazie, często mylone z płociami.

Spotkać można też piskorza. Oczywiście nie są to liczne populacje.

Dalej rzeka płynie w dół i tworzy cofkę od piętrzenia zbiornika w Snopkowie, co stwarza dogodne warunki do wzrostu i rozrodu gatunkom typowo rzeczny - płociom, okoniom, szczupakom, jaziom i innym.

Owady, raki, mięczaki

Rzeka stwarza dobre warunki bytowania owadom, których cykl życiowy ściśle związany jest ze środowiskiem wodnym,

namy

a ich młodociane stadia stanowią podstawową bazę pokarmową ryb. W wodach Ciemiegi występują różne gatunki ważek, chrząszczyków, widennic oraz liczna grupa muchówek i jętek. W miejscach o odpowiednim podłożu, co prawda coraz rzadziej ale jednak, można spotkać raki - błotnego i szlachetnego. Oprócz skorupiaków występują mięczaki - małże i ślimaki - szczeżuje, grochówki rzeczne, rozdeпки, zatoczki, błotniarki.

Rośliny

Brzegi Ciemiegi porastają różne zbiorowiska roślin ściśle związanych ze środowiskiem wodnym. W miejscach dogodnych do ich bytowania możemy spotkać rośliny zanurzone - grążela żółtego, moczarkę kanadyjską, rdestnicę kędzierzawą, jaskra wodnego, rogatka sztywnego. Z roślin naczyniowych wodno - błotnych występują stanowiska kosaćca żółtego, pałki szerokolistej, trzciny pospolitej, jeżogłówki gałęziastej, żabieńca babki wodnej, łączenia baldaszkowatego, strzałki wodnej.

Duże zwierzęta

Rzeka jest naturalnym korytarzem migracji wielu dużych, parzystonogich zwierząt, takich jak sarny, dziki, łosie oraz drapieżników - lisów, jenotów, kun, tchórze. Duży wpływ na liczebność ryb i raków mają wydry, których liczebność systematycznie rośnie. Bobry natomiast przekształcają rzekę.

Niestety nie zawsze powodują pożądane zmiany. Z jednej strony, urozmaicając koryto rzeki, wzbogacają siedliska dla ryb, a z drugiej, niszcząc brzegi i groble, powodują straty.

Ptaki

Płynąc przez różne tereny w otoczeniu łąk, pól, pastwisk, łęgów i olsów rzeka tworzy doskonałe warunki do przebywania, żerowania i gniazdowania ptakom. W wodzie i jej sąsiedztwie można zobaczyć kaczki krzyżówki, kurki wodne, czaple siwe, zimorodki, bociana białego, ptaki z grupy krukowatych, dzięcioły - duże, zielonego i czarnego. Z ptaków drapieżnych żyją tu błotniaki stawowe, jastrzębie, sowy - puszczyki i płomykówki. Nad brzegami rzeki występuje liczna populacja bażanta łownego oraz wiele gatunków ptaków śpiewających.

Z obserwacji wynika, że w przyszłości charakter rzeki nie zmieni się, bo coraz częściej tereny przyległe nie są użytkowane rolniczo. Stwarza to dogodne warunki do rozwoju różnym gatunkom zwierząt. Ryby natomiast, w tak przekształconym środowisku, mają utrudnioną wędrówkę na żerowiska i tarliska. Piętrzenia w Dysie i Snopkowie utrudniają wędrówkę rybom wpływającym z Bystrzycy, np. typowo rzecznych płociom, kleniom, jaziom, szczupakom i okoniom. W tej sytuacji zwiększyć populację rzecznych gatunków można przez systematyczne zarybianie i wykonanie stosownych prac hydrotechnicznych.

PIOTR MARCINKOWSKI

Palma wielkanocna

Palma jest symbolem Triumfu, ale również męczeństwa. W ikonografii święci przedstawiani są właśnie z liściem palmowym jako symbolem śmierci męczeńskiej. Palma (dwa liście palmowe, pomiędzy nimi krzyż lub jeden liść oplatający krzyż) często pojawia na nekrologach, jest ona bowiem również symbolem odkupienia i zapowiedzią raj u po śmierci.

Historia palm święconych w Kościele katolickim w ostatnią niedzielę Wielkiego Postu sięga czasów starożytnych. Najważniejszą uroczystością kościelną Niedzieli Palmowej są procesje z palmami. Już w IV wieku, procesje te, jako pierwsi obchodzili chrześcijanie jerozolimscy. Później w V i VI w. przyjęły się one także w całym Kościele zachodnim. Sam zaś obrzęd święcenia gałązek zielonych, czyli palm wielkanocnych, wprowadzono do liturgii Niedzieli Palmowej w XI w. Obecnie palma stała się nierozłącznym elementem tego dnia, ustanowionego na pamiątkę triumfalnego wjazdu Jezusa do Jerozolimy. Czytamy o tym wydarzeniu we wszystkich Ewangeliach. Warto przytoczyć tu fragmenty z Ewangelii według św. Jana: „Nazajutrz wielki tłum, który przybył na święto, usłyszawszy, że Jezus przybywa do Jerozolimy, wziął gałązki palmowe i wybiegł Mu naprzeciw. Wołali: Hosanna! Błogosławiony, który przychodzi w imię Pańskie (...).” Kościół katolicki odwołując się do ewangelicznych przekazów ustanowił Niedzielę Palmową zwaną Kwietną i Wierzbną, nazwy te pochodzą od rodzaju święconych w tym dniu palm.

Powyższe odwołania wskazują na długą tradycję związaną z funkcjonowaniem palmy w kulturze. Szczególnie mocno wpisała się ona w kulturę polską jako palma wielkanocna. Jej wygląd znacznie odbiega od liści palm daktylowych. Regionalne palmy tworzone były i są z materiałów dostępnych w okolicy, ich wygląd uzależniony był również od inwencji i zdolności twórczych autorki.

Podstawą do stworzenia palmy

wielkanocnej były gałązki wierzby, która najszybciej na wiosnę pokrywała się srebrzystymi baziami oraz puszczała zielone listki. Poświęcone palmy przynoszono po mszy do domu. Gospodynie dawały dzieciom bazie do połknięcia: „Po przyniesieniu z kościoła dzieci łykają bazi z poświęconej palmy: Masz jednego kotka łyknąć to nie będziesz miał guza w gardle. Palenkami robiono krzyże na progu domu, aby piorun nie uderzył w zagrodę. Po tych zabiegach wieszano palmę za święty obraz.” Praktykowany był również zwyczaj bicia się palmą.

Uważano, że palem nie można wyrzucać, można je palić, nie powinno się ich również nikomu pożyczać, gdyż może to przynieść pecha właścicielowi palmy.

Obecnie do najpopularniejszych palm święconych w kościołach na-

leżą palmy wileńskie o kształcie kolorowych bukietów lub – częściej – barwnych pałek, różnej wysokości i grubości(...) Robi się je z kwiatów, farbowanych kłosek, z różnych traw suszonych i mchów, misternie układanych i wiązanych na patykach.

Palmy miały szerokie zastosowanie: bito nimi zwierzęta wyganiane na pierwszy wiosenny wypas, łykano bazi na ból gardła i żołądka, bito palmą przestraszone dzieci. Popiół spalonej, zeszlórocznej palmy służył za proch, którym ksiądz posypywał głowy wiernym w Środę Popielcową. Palma była ważnym elementem życia, wiązało się z nią wiele obyczajów. Jej zastosowanie było różnorodne, nacechowane wieloaspektowością, a rytuały z nią połączone miały zapewnić pomyślność i zdrowie na cały rok.

GOKiS

Dzień Kobiet 2020

7 marca w nowej sali w Szkole Podstawowej w Tomaszowicach odbył się coroczny koncert z okazji Dnia Kobiet. Zaproszone panie miały okazję zobaczyć koncert, w którym wzięli udział panowie z gminy Jastków jako znane już wszystkim „Jastkowskie Słowianki” prezentując paniom specjalny układ „My Słowianie” w choreografii pani Katarzyny Jankowskiej; Zespół Pieśni i Tańca „Dąbrowica” pod kierownictwem Adama Bukowskiego, który przygotował suitę lubelską, przyspiewkę krakowską oraz krakowiaka; kapela kierowana przez Daniela

Mazurka; kwartet Obsession ze swoim programem „Sztuki Piękne”. W trakcie wydarzenia panie miały również czas na rozmowy oraz słodki poczęstunek przygotowany przez Koła Gospodyń Wiejskich i GOKiS. Podczas koncertu popłynęły też serdeczne życzenia w kierunku wszystkich pań. Nie obyło się też bez słodkiej niespodzianki dla wszystkich kobiet zgromadzonych w Sali. Po koncercie był czas na ustalenia kolejnych wspólnych przedsięwzięć kulturalnych i turystycznych. Dziękujemy wszystkim za przybycie i za miło spędzony czas

Wielkanocne potrawy KGW

W trakcie Świąt Wielkanocnych wiele z osób zabiera się za tworzenie pysznych potraw, które goszczą na stołach raz w roku. Są to różnego rodzaju potrawy: na zimno, na ciepło, ale też wypieki. Dzisiaj chcemy zaproponować coś ze słodkości. Przepisy Pań z Kół Gospodyń Wiejskich gminy Jastków na świąteczne babki – babkę budyniową od KGW z Ługowa oraz babkę „Puszek” z KGW Panieńszczyzna – Jastków. Zapraszamy do wypróbowania ich na swoich wielkanocnych stołach.

Babka budyniowa – KGW Ługów

- 6 jajek
- 1 margaryna
- 2 szklanki cukru
- 2 szklanki budyniu śmietankowego
- 6 łyżek mąki
- 6 łyżek oleju
- 2 płaskie łyżeczki proszku do pieczenia
- 2 łyżki octu

Margarynę utrzeć z cukrem. Dodawać kolejno jajka, proszek do pieczenia, mąkę, budyń. Wlać olej i ocet. Dotrzeć i wylać do formy wysypanej bułką tartą. Piec godzinę w temperaturze 150 stopni. Udekorować wedle uznania.

Babka „Puszek” – KGW Panieńszczyzna Jastków

- 4 jajka – rozmiar „L”
- 1 ¼ szklanki cukru
- 1 ½ szklanki mąki ziemniaczanej
- 2 łyżeczki proszku do pieczenia
- ¼ szklanki oleju z pestek winogron
- ¼ szklanki likieru jajecznego

Całe jaja utrzeć z cukrem na puszystą masę, dodać proszek do pieczenia i mąkę i wymieszać mikserem na niskich obrotach, potem dodać olej i likier i delikatnie połączyć. Piec około 50 minut w temperaturze 180 stopni. Udekorować wedle uznania.

Życzymy smacznego

KATARZYNA JANKOWSKA GOKiS JASTKÓW

Rozpoczęty w 1989 roku w Polsce trudny okres transformacji obejmował swoim oddziaływaniem całą sferę funkcjonowania państwa i jego obywateli. Główną podstawę zmian stanowiła decentralizacja państwa, oparta na trójpodziale władzy oraz fundamentalnych zasadach państwa prawa, prawa do wolności i własności oraz jednej z najważniejszych zasad, zasadzie pomocniczości. Przyjęte założenia już na samym początku przyczyniły się do przeprowadzenia jednej z pierwszych reform dotyczących samorządu gminnego.

8 marca 1990 roku uchwalony został pakiet zmian do ustaw: o zmianie Konstytucji RP, o samorządzie gminnym, ordynacji wyborczej do rad gmin oraz w kolejnych miesiącach: ustawy o pracownikach samorządowych, o terenowych organach rządowej administracji ogólnej, o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych między organy gminy i organy administracji rządowej i wielu innych. Kluczową z punktu widzenia przebudowy ustroju państwa stała się ustawa z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. Legła ona u podstaw budowy samorządu gminnego wyposażonego w podmiotowość prawną i samodzielność ekonomiczną.

Za faktyczną datę przywrócenia w Polsce samorządu terytorialnego uznaje się 27 maja 1990 roku, bo w tym dniu weszła w życie ustawa o samorządzie gminnym oraz ustawy z nią związane, a także przeprowadzone zostały demokratyczne wybory do rad gmin. Na podkreślenie zasługuje fakt, towarzyszącej zmianom atmosfery powszechnej akceptacji i zadowolenia z tworzącej się wspólnoty, zdolnej do rozwiązywania lokalnych problemów.

Dopełnieniem reformy samorządowej było wprowadzenie 5 czerwca 1998 roku trójszczeblowego

modelu samorządu terytorialnego poprzez powołanie powiatów i województw samorządowych. Wprowadzenie tego modelu było poprzedzone niezwykle burzliwymi konsultacjami społecznymi, co do liczby tworzonej powiatów i województw.

Przez kolejne lata ustrój samorządu był modyfikowany i doprecyzowywany od strony prawnej, szczególnie w zakresie kompetencji organów samorządu. Powodem tych zmian była dynamicznie zmieniająca się rzeczywistość polityczna i gospodarcza w kraju oraz różnice w postrzeganiu roli i kompetencji samorządu terytorialnego przez kolejne, następujące po sobie ekipy rządzące państwem. Na gruncie gminnej wspólnoty samorządowej wszelkie zawirowania polityczne wokół samorządu terytorialnego nie wywierały do tej pory zbyt dużego wpływu na jego funkcjonowanie. Lokalnie wartością najwęższą jest fakt wyboru wójta i radnych, reprezentujących mieszkańców, w wolnych i bezpośrednich wyborach. Ma to ogromny wpływ na sposób sprawowania mandatu i rozliczania się przed mieszkańcami ze swojej działalności.

30 lat polskiej samorządności zapisuje się na kartach historii, jako okres dynamicznego rozwoju, wyrażającego się tysiącami inwestycji infrastrukturalnych oraz budowania kapitału ludzkiego. W każdej gminie w Polsce znajdziemy konkretne, wymierne przykłady działalności samorządu, który konsekwentnie realizuje zadania na rzecz lepszego rozwoju i zaspokajania zbiorowych potrzeb swoich

Jubileusz samorządu

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 20 marca 2020 r.

Poz. 315

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
z dnia 13 marca 2020 r.

w 30. rocznicę odrodzenia samorządu terytorialnego

8 marca 1990 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił bez poprawek przygotowaną i przyjętą w styczniu tegoż roku przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej ustawę o samorządzie terytorialnym.

Tradycje samorządu terytorialnego w Polsce wywodzą się jeszcze z Konstytucji 3 Maja. Samorząd istniał również na wszystkich ziemiach polskich objętych zaborami. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości wprowadziła go także konstytucja marcową z 1921 roku. Samorząd zlikwidowano w Polsce w roku 1950, a przywrócono go dopiero w roku 1990. Powołano wówczas do życia samorząd terytorialny jako podstawową formę lokalnego życia publicznego najpierw na szczeblu gminy, a od 1999 roku także na szczeblach powiatu i województwa.

W art. 16 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej czytamy: „Samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej. Przystępując do niego w ramach ustaw istotną część zadań publicznych samorząd wykonuje w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność”.

27 maja 1990 roku odbyły się pierwsze demokratyczne wybory do rad gmin, na pamiątkę czego w 2000 roku ustanowiono Dzień Samorządu Terytorialnego, obchodzony co roku właśnie 27 maja.

Reforma samorządu gminnego z 1990 roku to jedna z najbardziej udanych zmian po 1989 roku. Rozpoczęła ona proces decentralizacji państwa i wprowadziła w życie zasadę pomocniczości. Wspólnoty lokalne uzyskały wtedy podmiotowość prawną, polityczną i ekonomiczną. Monopol państwowej własności i system centralnej władzy zostały złamane.

30 lat samorządności to czas rozwoju, tworzenia nowoczesnej infrastruktury i rozwoju przedsiębiorczości. 30 lat samorządności to czas obywatelskich aktywności, poczucia wspólnoty i partycypacji społecznej. Samorządność to możliwość realnej współodpowiedzialności za sprawy publiczne.

Doceniając podjętą 30 lat temu inicjatywę ustawodawczą Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz dorobek wszystkich kadencji polskiego samorządu gminnego i dokonania powstałych później samorządów powiatowego i wojewódzkiego, wyrażamy uznanie i podziękowania za ten wysiłek wielu osób na rzecz dobra wspólnego.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej jako patron odrodzenia się polskiego samorządu, poczuwając się do odpowiedzialności i troski za jego przyszłość, wyraża wolę upamiętnienia 30. rocznicy odrodzenia się polskiego samorządu terytorialnego.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Marszałek Senatu: T. Grodzki

Z okazji Jubileuszu 30-lecia samorządu terytorialnego 13 marca 2020 roku Senat Rzeczypospolitej Polskiej podjął uchwałę dla uczczenia tej rocznicy.

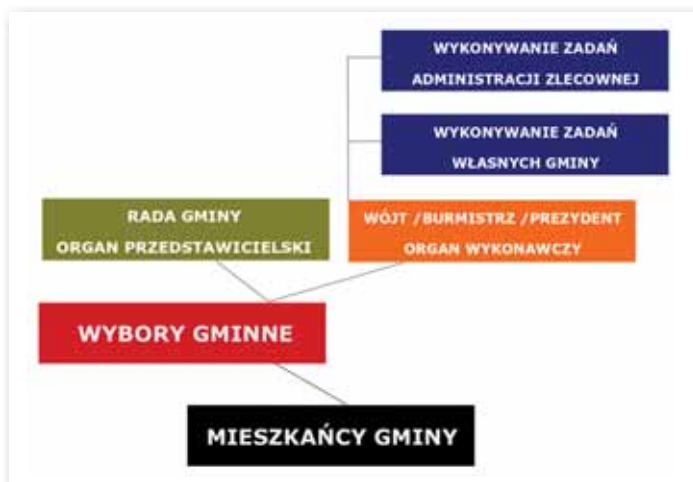
mieszkańców. A potrzeb jest ciągle wiele; od konieczności budowania infrastruktury drogowej i wodno-kanalizacyjnej, poprawy bezpieczeństwa mieszkańców, tworzenia bazy i dobrych warunków dla edukacji, niesienia pomocy niepełnosprawnym i potrzebującym, gospodarki odpadami, organizowania trans-

portu lokalnego i poprawy jakości powietrza, tworzenia miejsc opieki dla seniorów po działalności sportową i kulturalną, rozwijanie aktywności lokalnej oraz realizację innych, coraz nowych zadań i wyzwań. Tempo życia, konsumpcyjny model społeczeństwa i wyzwania cywilizacyjne sprawiają, że rośnie poziom oczeki-

MINĘŁO

du terytorialnego

Rada pierwszej kadencji

wań i potrzeb, które coraz częściej są bardzo trudne do zaspokojenia. Wielu samorządowców podkreśla, że coraz trudniejszym wyzwaniem w codziennym funkcjonowaniu jest rosnąca roszczeniowość wielu mieszkańców, oczekujących wyręczenia ich w wielu dziedzinach. Ułatwienia nie stanowi nieprecyzyjne,

często niespójne prawo, stanowiące podłoże konfliktów i różnicowanych interpretacji. Narzucane odgórnie zadania, z reguły niedofinansowane w odpowiedniej wysokości stają się przyczyną kłopotów budżetowych, szczególnie mniejszych samorządów. Powiększająca się luka w zakresie finansowania

oświaty, pozbawienie samorządu możliwości samodzielnego decydowania o sieci szkół, coraz kosztowniejsza gospodarka odpadami, deficyt wody, czy przestarzałe, odgórne regulacje w zakresie gospodarki przestrzennej to tylko niektóre przykłady trudności w prawidłowym zarządzaniu gminą.

Dostrzegając liczne wyzwania i problemy jednoznacznie trzeba podkreślić znakomite osiągnięcia polskich samorządów. Pozycja polskiego samorządu jest również dostrzegana i pozytywnie oceniana na świecie. Samorządy w całym sektorze publicznym są największym inwestorem, znakomicie wykorzystującym środki unijne. Ma to niebagatelny wpływ na gospodarkę całego kraju i kondycję finansów publicznych, bo przedsiębiorcy realizujący zadania na rzecz samorządu tworzą miejsca pracy i zasilają podatkami budżet państwa.

Mówiąc o zdobyciach i sukcesie transformacji, należy podkreślić, obok gospodarczego również społeczny aspekt zmian. Jest to rozwój społeczeństwa obywatelskiego, gotowego na zmiany i chętnego do samodzielnego rządzenia. Obok rosnącej frekwencji wyborczej i coraz większego zainteresowania otaczającą rzeczywistością, obserwuje się tworzenie różnych grup formalnych i nieformalnych, aktywnie włączających się w rozwiązywanie lokalnych wyzwań. Mieszkańcy stali się partnerem samorządu, często trudnym i bardzo wymagającym, świadomym siły swojego głosu na karcie wyborczej. Inicjatywy podejmowane przez mieszkańców oraz aktywność go-

spodarcza lokalnych przedsiębiorców stanowią podstawę rozwoju. Te procesy zachodzące na przestrzeni lat przyczyniły się do wzrostu wzajemnego zaufania Polaków, również do instytucji publicznych.

Przekładając historyczny aspekt tworzenia i rozwoju samorządu gminnego na naszą, lokalną wspólnotę trzeba podkreślić, jak wielkie zmiany zaszły w gminie w okresie tych 30 lat. Przecież duża grupa mieszkańców z pewnością doskonale pamięta od czego zaczynały swoją działalność wybrane w 1990 roku władze samorządowe. Brak dróg, brak wodociągów, sieci telekomunikacyjnych, brak siedziby gminy, zły stan techniczny wielu obiektów gminnych, rozproszona i niedoinwestowana sieć szkół to tylko niektóre problemy, które należało rozwiązać. Aktywność władz samorządowych oraz zaangażowanie i wielki wkład rzeczowy i finansowy mieszkańców spowodowały szybki rozwój gminy. Ogromna to zasługa również samorządowców ostatnich lat, którzy w zgodzie i porozumieniu koncentrują się na tworzeniu jak najlepszych warunków rozwoju gminy. Ostatnie 5 lat w życiu naszej gminy, to realizacja ogromnych inwestycji, finansowanych w znacznej mierze ze środków zewnętrznych pozyskanych przez profesjonalną i zaangażowaną kadrę urzędniczą.

Dla uczczenia jubileuszu 30-lecia samorządu oraz podkreślenia konkretnych ludzi, zasłużonych dla naszej gminy, przygotowujemy liczne imprezy i publikacje. Główne obchody jubileuszu zostały zaplanowane na koniec maja br. Trudna sytuacja epidemiologiczna stawia pod znakiem zapytania dotrzymanie terminów zaplanowanych imprez, ale tak znakomitego jubileuszu nie możemy pominąć. W razie konieczności imprezy zostaną zorganizowane w innym terminie.

TERESA KOT

Nowy szlak rowerowy – niebieski

Dworki i kapliczki

Oddany niedawno do użytku niebieski szlak rowerowy to około 46 km, do których można dodać odcinek czerwonego Szlaku Marszałkowskiego - od lubelskiego skansenu do Dąbrowicy. Nowa trasa ma nie tylko walory rekreacyjne, ale i aspekty edukacyjne – cykliści mogą zobaczyć siedem ziemiańskich dworków, wybudowanych w minionych stuleciach w

gminie Jastków. Za punkty orientacyjne służyć mogą również urokliwe przydrożne kapliczki.

Mieszkańcy gminy mogą rozpocząć wycieczkę najbliżej domu, zaś turystom z Lublina i innych miejscowości najwygodniej będzie dojechać ścieżką prowadzącą od Muzeum Wsi Lubelskiej do Dąbrowicy. Zobaczyć tu można – Basztę Firlejowską oraz Dom Spotkania „Caritas”.

Nr zdjęcia	Opis
1	SNOPKÓW 1905 W świadomości mieszkańców kapliczka na rozstaju dróg stała „od zawsze”. Miała być znakiem granicznym snopkowskiego majątku, powstałym po feralnym polowaniu, kiedy to granica została przekroczona... Dzisiejsza kapliczka powstała w 1905 roku, w niewielkiej odległości od poprzedniej, staraniem Andrzeja Olszewskiego i jego syna Jana. O ludowości kapliczki świadczy przede wszystkim napis z lustrzanym odbiciem litery „N”.
2	MARYSIN 1915 Pięknie wkomponowana w zieleń kasztanowców kapliczka w Marysinie powstała w 1915 roku. Jej fundatorem był Jan Kobiółka. Kapliczka chroniła Matkę Boską Niepokalaną - obraz przyniesiony przez pana Kobiółkę z pielgrzymki do Częstochowy odbytej w intencji o zdrowie dla żony Agnieszki. W latach 80-tych w miejsce zniszczonego już obrazu umieszczono jego kopię. Po bitwie pod Jastkowem w 1915 r. podążające za uciekającymi Rosjanami wojska austriacko-węgierskie właśnie w tym miejscu urządziły cmentarz wojenny, w którym pochowano około 20 żołnierzy trzech narodowości- austriackiej, węgierskiej i polskiej.
3	SIEPRAWICE 1917 Neogotycka kapliczka umiejscowiona przy skrzyżowaniu dróg w Sieprawicach została wybudowana w 1917 r. przez Strzelców. Czy postawienie kapliczki w 1917 r. mogło mieć związek z wydarzeniami jakie miały tu miejsce w 1915 r.- spalenie części wsi przez uciekające wojska rosyjskie, bądź z porządkowaniem właśnie w 1917 r. Cmentarza Legionistów w Jastkowie? Czy też jest raczej pamiątką po wyznaczaniu terenów łowieckich?
4	JASTKÓW Nosząca jeszcze ślady pierwotnego piękna kapliczka położona dziś obok bardzo ruchliwej drogi, kiedyś, być może już w XVIII wieku, chroniła w sobie figurkę świętego Jana Nepomucena - patrona podróżnych i obrońcy przed powodzią, częstego gościa terenów podmokłych. Niestety oryginalną figurkę, tak jak i jej kopię, skradziono...
5,6	PIOTRAWIN 1905 Kapliczka naziemna, ogrodzona, pięknie komponująca się z okoliczną przestrzenią, o barokowej fasadzie, będąca miniaturą świątyni, zbudowana została w 1905 r. Wtedy właśnie dziedzic Budny przyjechał do Piotrawina w celu wykupienia sobie terenu łowieckiego. W trakcie rozmów z mieszkańcami zobowiązał się przekazać na wybudowanie kapliczki cegły, a gospodarz Jan Wojcieszak podarował plac. Jak ważne było i jest to miejsce dla mieszkańców Piotrawina świadczą cyklicznie pojawiające się tablice, wmurowywane na pamiątkę nawiedzenia obrazu Matki Boskiej w tysiąclecie chrztu Polski oraz pielgrzymek papieskich.
7	BARAK 1938 Stojąca przy ruchliwej trasie kapliczka w Baraku wybudowana została w 1938 r. Ufundowała ją Stanisława Misztal na pamiątkę, że „tutaj żyła taka osoba”. W kapliczce umieszczony został obraz Matki Boskiej Częstochowskiej, przywieziony przez panią Stanisławę Misztal z Częstochowy. W późniejszych latach obraz został wymieniony na nowy - z wizerunkiem Matki Boskiej Gwiezdnej. Obecnie kapliczką opiekuje się rodzina pani Stanisławy Misztal.
8	SNOPKÓW Charakterystyczna nadrzewna kapliczka, której historia ma w sobie epizody historii PRL. Otóż, mieszkanki Snopkowa obok nadrzewnej kapliczki postanowiły wybudować kapliczkę naziemną... Nie mieściło się to jednak w polityce PRL, dlatego dostały nakaz rozebrania nowej kapliczki w ciągu jednej nocy. Obraz i krzyż powróciły na stare miejsce na klonie, a kobiety zostały ukarane kolegium.

TOMASZ PIENKOWSKI, JOANNA JODŁOWSKA

Gmina Jastków

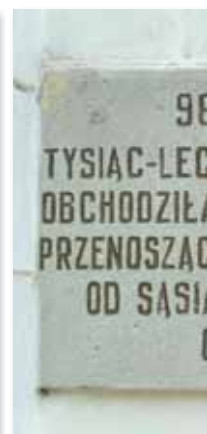

Skala ok. 1:35 000
(1cm na mapie= 350 m w terenie)

0 1 2 3 km

Więcej informacji o szlaku
oraz na stronach internetowych

2

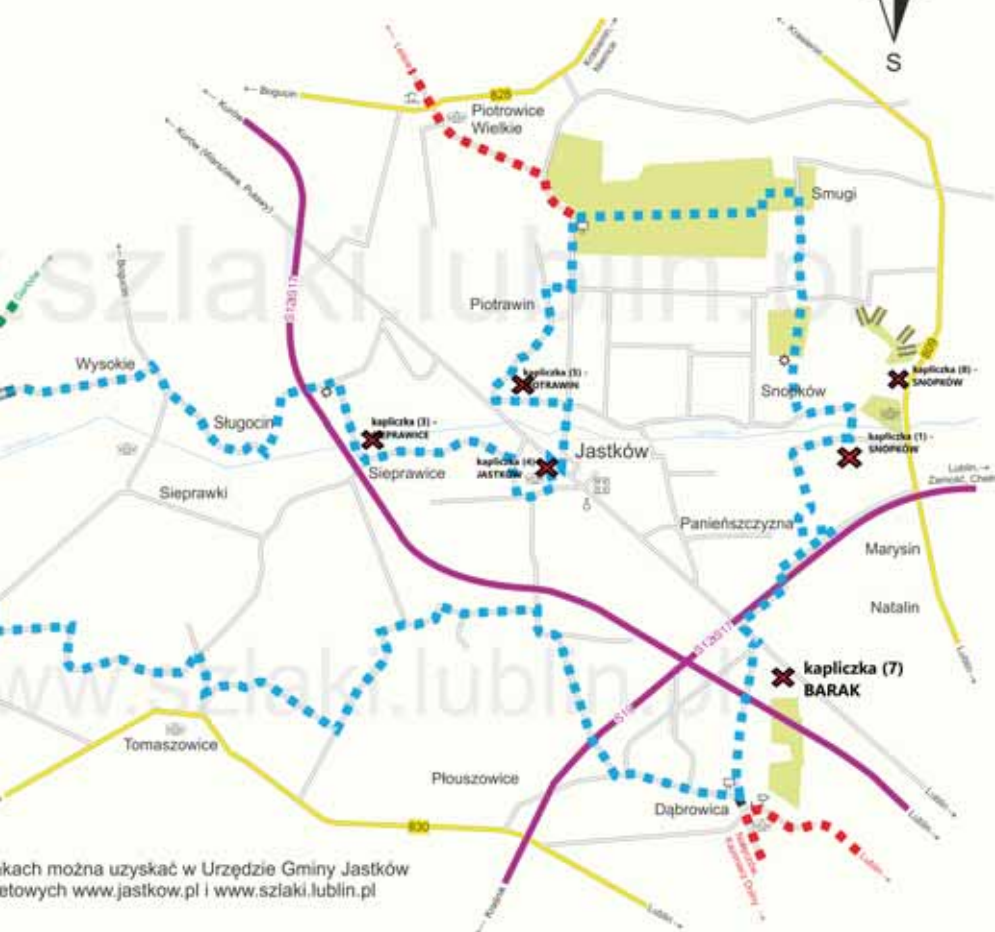

3

4

Temat sieci szlaków rowerowych w gminie Jastków i okolicach

Wszelkie informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Jastków
tel. 12 25 12 123 lub na stronie internetowej www.jastkow.pl i www.szlaki.lublin.pl

6

7

8

Odkrywanie tradycji

Przy okazji czysto turystycznych wypraw po najbliższej okolicy, warto poświęcić trochę uwagi przyrodzonym kapliczkom.

Stanowią charakterystyczny element krajobrazu Lubelszczyzny, nie- rzadko są dziełami sztuki ludowej. Do najpiękniejszych należą drewniane, często misternie rzeźbione. Niestety, jest ich coraz mniej. Do najstarszych zaliczana jest murowana kapliczka w Kazimierzu Dolnym, sygnowana datą 1588 r.

Kapliczki stawiano zwykle wśród zabudowań wiejskich, na rozstajach dróg, nad wodą i w lasach lub wieszano je na przydrożnych drzewach w miejscach związanych z pamiętnymi wydarzeniami. Powstawały najczęściej na chwałę Boga, z prośbą o opiekę nad rodziną, dobytkiem, ochronę przed plagami, chorobami i wszelkim złem, o czym świadczą zachowane na nich napisy.

Najbardziej archaiczną formę mają kapliczki wykonane z pnia drzewa, w którego górnej części wyciosana wnęka z figurą świątka. Podobne do nich są kapliczki słupowe, mające kształt kolumny zwieńczonej kapliczką w kształcie czworobocznej latarni. Kapliczki szafkowe, zawieszane na drzewach, krzyżach przydrożnych, ścianach domów lub świątyń, mają formę prostokątnych szafek przykrytych dwuspadowym dachem.

Największy rozwój wznoszenia kapliczek w naszym regionie przypada na wiek XIX. Są to przeważnie dzieła anonimowych twórców, którzy uwieczniali datę ich powstania, niekiedy początkowe słowa modlitwy, ale bardzo rzadko własne nazwisko. Byli wśród nich nie tylko chłopci, snycerze, cieśle, stolarze – samoucy, ale i artyści związani z tradycjami rzemieślniczymi warsztatów pracujących na potrzeby kościołów.

Kapliczki spełniają do dziś jeszcze rolę obiektów kultowych. We wsiach, gdzie nie ma w pobliżu kościoła zbiera się przy nich ludność z okazji święceń pól, czy też pokarmów w Wielką Sobotę, bywają też miejscem nabożeństw majowych. Nadal również przy polskich drogach wznoszone są nowe obiekty kultu, przybierające jednak coraz bardziej współczesne formy.

Szarugowcy w Marysinie

Początek lutego nieodmiennie kojarzy się z uroczystością nazywaną popularnie świętem Matki Boskiej Gromnicznej. Wielu mieszkańców gminy Jastków na myśl przychodzi dodatkowo Marysin. Bitwa pod Marysinem odbyła się bowiem 2 lutego 1944 roku, w dniu Ofiarowania Pańskiego. Tego dnia podczas walk z Niemcami liczni partyzanci z oddziału „Szarugi” oddali ojczyźnie to, co mieli najcenniejszego – swoje życie.

Rokrocznie obchody tego wydarzenia gromadzą wiele osób. I rokrocznie grono to się poszerza. Do Lublina, Marysina i Snopkowa przyjeżdżają przedstawiciele przeróżnych organizacji kombatanckich, wojskowych, harcerskich czy społecznych nie tylko z najbliższej okolicy, ale i z dalszych zakątków Lubelszczyzny czy nawet kraju. Cieszy to rosnące zainteresowanie. Tym bardziej że „Szaruga” i jego żołnierze zasługują na szacunek, uznanie, a ich czyny, przeróżne akcje (m.in. odbieranie zrzutów, walka z okupantem, wyzwolenie Bychawy) – na to, by o nich mówić, by dowiedziało się o nich jak najwięcej ludzi.

Uroczystości rocznicowe rozpoczęły się uroczystą mszą świętą w kościele p.w. św. Stani-

слава BM w Lublinie. Na koniec nabożeństwa uczennice ze Szkoły Podstawowej im. J.I. Kraszewskiego w Snopkowie zaprezentowały krótki program słowno – muzyczny dotyczący historii i dokonań „Szarugowców” (przygotowany przez panię Marię Jastrzębską – Szkutnik i Barbarę Sagan), a następnie pan Lech Marczak (prezes Okręgu Lubelskiego Związku Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej) wręczył ks. proboszczowi Eugeniuszowi Zarębińskiemu, pani Teresie Kot – wójtowi gminy Jastków oraz pani Annie Ducin – dyrektor Szkoły Podstawowej w Snopkowie, pamiątkowe medale z okazji dekoracji sztandaru OP Szarugi Złotym Medalem Związku Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej. Podkreślił jednocześnie zasługi nagrodzonych dla upamiętnienia bitwy pod Marysinem oraz żołnierzy z oddziału Sarkisowa.

Potem uczestnicy uroczystości udali się do Marysina (gdzie znajduje się pomnik upamiętniający bitwę) oraz do Snopkowa (do Szkolnego Miejsca Pamięci), by tam pomodlić się za poległych i zmarłych „Szarugowców”, złożyć kwiaty i zapalić znicze. Wśród gości byli m.in. poseł na Sejm RP prof. Przemysław Czarnek, wójt Gminy

Jastków Teresa Kot, przewodniczący Rady Gminy Jastków Marek Wieczerek, Zdzisław Niedbala – przedstawiciel Prezydenta Miasta Lublin i przewodniczącego Rady Miasta Lublin, członkowie Związku Piłsudczyków, Stowarzyszenia Odra – Niemen, Żołnierzy Armii Krajowej ze Środowisk „Szarugowców” i „Zaporczyków”, stowarzyszenia „Strażnicy Pamięci Ziemi Bychawskiej”, kombatancki, harcerze, nauczyciele, młodzież szkolna i dyrekcja Szkoły Podstawowej w Snopkowie oraz mieszkańcy Lublina i Gminy Jastków.

Na zakończenie spotkania goście udali się do szkoły na okolicznościowy poczęstunek. Tam też czekała wszystkich – a zwłaszcza społeczność szkolną – wielka niespodzianka. Pani Krystyna Markowska, wdowa po żołnierzu „Szarugi”, przekazała Szkole Podstawowej w Snopkowie, w darze, album ze zdjęciami i wpisami „Szarugowców”.

MARIA JASTRZĘBSKA-SZKUTNIK

Czytelnik Roku 2019

25 lutego miała miejsce niezwykła uroczystość – rozstrzygnięcie konkursu „Czytelnik Roku 2019”, który ogłoszony został pod honorowym patronatem Wójta Gminy Jastków. W pięknie odnowionej sali pałacowej urzędu gminy wręczone zostały nagrody i wyróżnienia dla najlepszych czytelników w gminie Jastków. Wśród przybyłych gości była obecna gospodyni miejsca Teresa Kot – Wójt Gminy Jastków, Barbara Czuba – Kierownik Referatu ds. Edukacji, Kultury i Sportu, Spraw Społecznych; Ulesława Lube – Radna Gminy Jastków, Przewodnicząca Komisji Edukacji i Spraw Społecznych; Andrzej Krak – Sekretarz Gminy Jastków, Magdalena Kędra – Dyrektor Powiatowej Biblioteki Publicznej w Lublinie, Anna Krzyżanowska – Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Józefa Piłsudskiego w Jastkowie; Kamil Ziółkowski – Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Jastkowie, Teresa Zawisła – Kierownik Klubu Seniora w Jastkowie.

W konkursie wzięło udział 23 dorosłych czytelników, którzy łącznie przeczytali 1385 książek oraz 17 dzieci, które przeczytały 1531 książek! Z podziwem ogłaszamy, że:

Czytelnikiem Roku 2019 w kategorii dzieci i młodzież został Michał Chomicki (GBP Jastków).

Czytelnikiem Roku 2019 w kategorii dorośli została Elwira Wojciechowska (filia biblioteczna w Dąbrowicy).

PONADTO ZOSTALI WYRÓŻNIENI:

Wśród dzieci i młodzieży: Filia w Dąbrowicy: Franciszek Szyszkowski, Jan i Stanisław Smęt. Filia w Ożarowie: Tymoteusz Dadej, Daniel Gawron, Agata Paszczyk. Filia w Tomaszowicach: Gabriela i Zuzanna Jankowskie, Julia Prącik, Dominika Łbik, Maciej Ostrowski. GBP w Jastkowie: Mateusz Ochala, Wiktoria Wójcik.

Wśród dorosłych: Filia w Dąbrowicy: Elżbieta Ławecka, Marianna Dzik. Filia w Ożarowie: Danuta Gawron, Mirosława Walczak, Wioletta Woś. Filia w Tomaszowicach: Katarzyna Ostrowska, Helena Szymańska. Punkt biblioteczny w Mościskach: Barbara Janczak. GBP w Jastkowie: Anna Gała, Edyta Ochala, Roman Paszczyk.

Wszyscy Laureaci otrzymali pamiątkowe dyplomy, książki a dzieci dodatkowo drobne upominki z Urzędu Gminy.

Uroczystość uprzyjemniły panie z Klubu Seniora w Jastkowie, które przytoczyły wiele ciekawostek dotyczących książek a także recytowały wiersze i śpiewały piosenki. Paniom akompaniował Daniel Mazurek.

Laureatom jeszcze raz gratulujemy a wszystkich Czytelników zapraszamy do kolejnej edycji konkursu Czytelnik Roku 2020. A jak zachęcić dziecko do czytania? Wanda Chotomska, którą kiedyś gościliśmy w Jastkowie, w jednym z wywiadów powiedziała: „**Dziecko musi mieć w otoczeniu ludzi czytających. Już maluchom należy pokazywać książki, to nie może być obcy przedmiot, a litery nie mogą być tajemniczymi znakami. Książka musi być w zasięgu wzroku, najlepiej jeśli jest w rękach rodzica.**”

Sukcesy uczniów szkoły w Tomaszowicach w roku szkolnym 2019/2020

Uczniowie ósmej klasy: Damian Markiewicz oraz Jan Woźniak wzięli udział w II edycji Wojewódzkiego Konkursu Fizyczne-

go „Unifikacja Fizyki”. Konkurs odbywał się w III LO im. Unii Lubelskiej w Lublinie i zorganizowany został pod patronatem Lubelskiego Kuratorium

Oświaty. Jan Woźniak został laureatem tego konkursu, natomiast Damian Markiewicz uzyskał tytuł finalisty. Wielkie gratulacje!

Udane ferie

O d stycznia 2020 bardzo prężnie działa świetlica wiejska w miejscowości Płusowice Kolonia. Zaplanowane zadania z funduszu sołeckiego wsi Płusowice i Płusowice Kolonia pozwoliły na aktywne spędzenie wolnego czasu oraz integrację mieszkańców. 12 stycznia 2020 w świetlicy odbył się coroczny bal karnawałowy dla dzieci. Były zabawy, tańce, konkursy z nagrodami, malowanie buziek i słodki poczęstunek. Dzieci przebrane w karnawałowe stroje bawili się świetnie pod okiem profesjonalnych animatorek. Natomiast w pierwszym tygodniu ferii zimowych odbył się cykl zajęć „Podróż dookoła świata”. Były to bezpłatne zajęcia dla dzieci w wieku 6-12 lat. Uczestnicy brali udział w zajęciach plastycznych, grach zespołowych, zabawach i konkursach, poznając przy tym wiele ciekawostek o różnych krajach. Dorośli też mogą atrakcyjnie spędzić czas w świetlicy. W każdy wtorek i czwartek dla chętnych odbywają się bezpłatne zajęcia pn. salsation – połączenie treningu tanecznego i funkcjonalnego. Szczegółowych informacji udzielają Sołtyski Wsi Płusowice oraz Płusowice Kolonii.

Podczas tegorocznych ferii zimowych również dzieci z Ożarowa nie narzekały na nudę. Zadbaly

o to panie z miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich „Ożarowianki”, organizując w świetlicy wiejskiej zajęcia florystyczne, plastyczne oraz kulinarne. Każde dziecko mogło znaleźć coś dla siebie. Ukoronowaniem zajęć był bal karnawałowy, w którym uczestniczyło ponad sześćdziesięcioro dzieci. Co prawda nie było zabaw na śniegu i nie udało się ulepić bałwana, ale dzięki pomysłowości pań z Koła Gospodyń Wiejskich były to bardzo udane ferie. Zarówno dzieciom biorącym udział w zajęciach jak i organizatorom pozostały wspaniałe wspomnienia.

W Centrum Kulturalno-Społecznym w Ługowie również zorganizowano czas wolny dla dzieci. Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego i Społecznego „PLENER” realizowało projekt profilaktyczny pn. „Ferie z Plenerem” współfinansowany ze środków GKRPA w Jastkowie. W czasie ferii organizowano warsztaty plastyczne i zajęcia ruchowe oraz gry i zabawy ekologiczne. Wszystko po to, aby zaktywować uczestników i pokazać atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego. Niezwykle istotną częścią programu były działania profilaktyczne mające na celu kształtowanie umiejętności psychospołecznych dzieci.

KINGA POPIELARCZYK

W żłobku samorządowym

„Akademia Malucha” w Jastkowie poza codziennymi zajęciami opiekuńczo-wychowawczymi ma wiele okazji do integracji oraz świętowania. Minione miesiące obfitowały w różnorakie wydarzenia. Z początku grudnia zawiątał do nas św. Mikołaj sprawiając ogromną radość wszystkim dzieciom.

Tuż przed świętami Bożego Narodzenia spotkaliśmy się z rodzicami, aby wspólnie wejść w klimat magicznego, świątecznego czasu. W programie znalazły się występy dzieci, śpiew znanych kołęd oraz warsztaty plastyczne, podczas których powstały kolorowe dekoracje choinkowe.

W styczniu nie mogło zabraknąć wizyty babć i dziadków, którzy zostali zaproszeni przez swoich wnuków do wspólnej zabawy z racji obchodów Dnia Babci i Dnia Dziadka. Był to czas wdzięcz-

ności za ich obecność, pomoc oraz okazywaną miłość. Karnawał to czas zabawy, dlatego wraz z dziećmi bawiliśmy się podczas żłobkowego balu. Tego dnia do żłobka przybyły księżniczki, biedronki, pszczołki, kotki, super bohaterowie oraz wiele innych barwnych postaci z bajek i świata zwierząt.

KATARZYNA REJ

Futbol jest, spacery będą

Trener Radosław Adamczyk z drużyną po turnieju w Łęcznej

Gminny Klub Sportowy „Jastków” to stowarzyszenie powstałe w sierpniu 2019 roku w celu propagowania kultury fizycznej i zdrowego stylu życia wśród najmłodszych mieszkańców gminy Jastków. Inspiracją do założenia stowarzyszenia, była wieloletnia współpraca z klubem KS Lublinianka, który przez 5 lat prowadził zajęcia na terenie gminy. W chwili obecnej w klubie działa sekcja piłki nożnej, skupiająca dzieci w wieku 7 – 13 lat, a za szkolenie odpowiada kadra trenerska posiadająca niezbędne uprawnienia, potwierdzone certyfikatami UEFA i PZPN.

Dzieci zrzeszone w GKS „Jastków” biorą aktywny udział w rozgrywkach sportowych na terenie całego województwa, aktywnie promując gminę. To dzięki sukcesom odnoszonym przez najmłodszych zawodników klubu, marka GKS „Jastków” stała się rozpoznawalna na arenie całego województwa. Tylko w I kwartale 2020 r. drużyna GKS „Jastków” wzięła udział w dwóch turniejach, w których w 18 rozegranych meczach zanotowała 16 zwycięstw. Wśród pokonanych znalazły się m.in. drużyny Górnik Łęczna, Motoru Lublin, Lublinianki i innych wiodących drużyn z regionu. Dodatkowo, GKS „Jastków” bierze czynny udział w Mini Lidze Mistrzów, gdzie również odnosi sukcesy.

Wszystkie te osiągnięcia nie byłyby możliwe bez wsparcia lokalnych firm oraz społeczności, które w znaczący sposób zaangażowały się w rozwój i funkcjonowanie stowarzyszenia GKS „Jastków”. W ramach rozwoju, planowane jest rozszerzenie grup docelowych oraz stworzenie nowych sekcji sportowych, w tym m.in. sekcji Nordic Walking. Dodatkowo Klub planuje zorganizować letnią akademię piłkarską dla dzieci z Gminy Jastków oraz organizować i współtworzyć różne wydarzenia o charakterze sportowo-rekreacyjnym dla mieszkańców gminy Jastków.

MAREK OKOŃ

Legion Tomaszowice

Młodzi piłkarze Legionu Tomaszowice zajęli drugie miejsce w silnie obsadzonym turnieju halowej piłki nożnej Tęcza Cup w Bełżyczach. W finale zawodów zespół prowadzony przez trenera Jarosława Cabonia zremisował 1:1 z MUKS Jabłonna, a poległ dopiero w rzutach karnych, przegrywając 3:4. W sumie w turnieju brało udział 8 zespołów z roczników 2008 – 2009. Legion miał najmłodszą drużynę. Było w niej tylko dwóch zawodników z rocznika 2008 i trzech z 2009, natomiast aż ośmiu z rocznika 2010. Zaj-

mując drugie miejsce młodzi legioniści zostawili w tyle MUKS Kraśnik, gospodarzy z Tęczy Bełżyce, Sygnał Chodel i Heksę Niedrzwica.

Oprócz sukcesu drużynowego na koncie Legionu pojawił się też sukces indywidualny, gdyż najlepszym zawodnikiem turnieju organizatorzy wybrali Bartka Kuwałka.

Skład Legionu: Filip Zawisza, Patryk Skrzewski, Krystian Markiewicz, Julian Barszcz, Szymon Woliński, Bartek Kuwałek, Adrian Cabań, Piotr Głębocki, Sebastian Michałek, Mateusz Miroń,

Kacper Sadurski, Kacper Gębał, Oliwier Wiczerzak. Trener Jarosław Cabań.

Aktualnie Legion posiada pięć drużyn, w tym aż cztery młodzieżowe. Jest wizytówką gminy Jastków, jeśli chodzi o szkolenie dzieci i młodzieży.

MAREK WICZERZAK

Warsztaty cyfrowe

WSzkole Podstawowej w Ożarowie gościliśmy pracowników Urzędu Komunikacji Elektronicznej, którzy przyjechali do nas z ciekawymi zajęciami dla uczniów. Młodsze klasy (1-3) miały możliwość uczestniczyć w warsztatach „Koduj z UKE”, podczas których uczniowie uczyli się podstaw programowania. Klasy 4 i 5 wzięły udział w zajęciach pt. „Klikam z głową”, podczas których uczniowie poznali zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i smartfonów. Prowadzący zajęcia rozmawiali z uczniami o tym, jak bezpiecznie poruszać się w sieci i korzystać z urządzeń telekomunikacyjnych. Uczyli, jak radzić sobie z agresją w sieci, chronić dane osobowe oraz unikać wysokich rachunków. Ponadto dzieci obejrzały film o tym, jak bezpiecznie korzystać z Internetu. Warsztaty bardzo podobały się naszym uczniom. Po zajęciach każdy uczestnik otrzymał dyplom i karty z zakodowanymi wyrazami.

AGNIESZKA CHMIELEWSKA

Sukcesy szkoły w Ożarowie

- Reprezentacja ósmoklasistów w składzie: Natalia Filipczuk, Andrzej Landos i Błażej Kozak wykazała się ogromną wiedzą historyczną i wywalczyła 1. miejsce w IV Gminnym Konkursie Historycznym Omnibus – Był taki Wrzesień.
- Kacper Łuka zajął 2. miejsce w II Wojewódzkim Konkursie Recytatorskim „Bronisław Pietrak - chłopski piewca Lubelszczyzny”.
- Szkoła dołączyła do Klubu Szkół UNICEF. Jest to inicjatywa edukacyjna, która zrzesza placówki zainteresowane propagowaniem wśród swoich podopiecznych idei niesienia pomocy najbardziej potrzebującym dzieciom na świecie. Szkoły należące do Klubu nie tylko uczestniczą w akcjach edukacyjnych przygotowywanych przez UNICEF, ale także organizują działania zaplanowane na dany rok szkolny. Zawsze jednak przyświeca nam ten sam cel – budzenie świadomości uczniów i kształtowanie postawy prospołecznej.
- 12 lutego uczniowie Szkoły Podstawowej w Ożarowie uczestniczyli w obchodach Europejskiego Dnia Numeru Alarmowego 112 w Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie. Podczas uroczystości został zorganizowany turniej wiedzy o numerze alarmowym, w którym

wzięła udział pięcioosobowa reprezentacja naszej szkoły. Uczniowie klasy ósmej rywalizowali ze Szkołą Podstawową nr 38 z Lublina. W wyniku ry-

walizacji nasza reprezentacja wygrała teleskop, który będzie służył wszystkim uczniom naszej szkoły.

AGNIESZKA OBARA

- 10 grudnia w Szkole Podstawowej im. Anny i Andrzeja Nowaków odbył się X Gminny Konkurs Ortograficzny. W tym roku gościliśmy uczniów i ich opiekunów ze szkół w: Jastkowie, Płuszczykach i Snopkowie. Nie zabrakło również reprezentacji naszej szkoły. Dla uczestników przygotowano różnorodne zadania, które sprawdzały umiejętności ortograficzne, znajomość zasad pisowni oraz wyjątków. Konkurencja była różnorodna. Jak przyznają uczestnicy emocje były ogromne, a różnorodność zadań sprawiła, że konkurs był dla nich ciekawym sposobem na sprawdzenie i utrwalenie wiedzy. Reprezentacja SP Ożarów w składzie: Julia Tokarczyk z klasy VII i Julia Nakonieczna z klasy VII wywalczyła I miejsce (ze sporą przewagą!). Szkoła zdobyła mistrzostwo już drugi rok z rzędu! Drugie miejsce zajęła Szkoła Podstawowa w Płuszczykach, a trzecie Szkoła Podstawowa w Jastkowie. Zwycięzcom gratulujemy! Pani dyrektor, gratulując uczestników ogromnej wiedzy, wręczyła nagrody, dyplomy i podziękowania. Po ortograficznych zmaganiach przyszedł czas na poczęstunek i miłą rozmowę w gronie rówieśników. Uczestnicy zadeklarowali, że w przyszłym roku również przybędą do naszej szkoły, aby powalczyć o miano Mistrza Ortografii.

EDYTA SZCZERBICKA

Piękna nasza Polska cała

Dzieci z oddziału 5-latków ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Tomaszowicach biorą udział w Międzynarodowym Projekcie Edukacyjnym „Piękna Nasza Polska Cała”. Jest to projekt patriotyczny, zgodny z podstawą programową i jednym z priorytetów polityki oświatowej MEN. Celami projektu jest wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych, poznanie historii państwa polskiego i symboli narodowych, uwrażliwienie na piękno, folklor, tradycje Polski, wzmacnianie poczucia radości i dumy z bycia Polakiem, wreszcie integracja przedszkoli i szkół. W każdym miesiącu dzieci realizowały dwa zadania; jedno ze specjalnej projektowej listy zadań i drugie, wg pomysłu nauczyciela. Relacje ze zrealizowanych zadań systematycznie umieszczam na zamkniętej grupie projektowej na Facebooku.

BohaterOn 2019

W pierwszym półroczu udało się zrealizować wiele ciekawych zadań, np. zaprosiliśmy wszystkich uczniów szkoły do Akcji BohaterOn 2019. Zadaniem dzieci było własnoręcznie wykonać kartkę lub napisać list do bohaterów Powstania Warszawskiego. Wykonane prace, a było ich 52 oraz 3 listy, zostały wysłane naszym bohaterom walki o stolicę. Wiersz napisany przez Hanię Gardyńską z kl.6 został wybrany i wręczony na uroczystej Gali BohaterOn 2019 w Warszawie.

Dzień mody patriotycznej

Przed Świętem Niepodległości o symbolicznej godzinie 11.11 zaprosiliśmy całą szkołę do narodowego śpiewania hymnu w ramach akcji „Szkoła do hymnu”. Zapropowaliśmy wszystkim, aby był to także dzień mody patriotycznej.

O kim śpiewamy w hymnie?

Uczniów szkoły zaprosiliśmy na spotkanie z grupą rekonstrukcyjną, która

przeprowadziła żywą lekcję historii. Dzieci mogły dowiedzieć się kim byli ludzie, o których śpiewamy w hymnie, a także poznały wydarzenia z tamtych lat związane z naszą ojczyzną.

Być dobrym jak chleb

„Być dobrym jak chleb – upieczenie chleba jako symbolu polskiej gościnności i otwartości”. Zadanie pod takim tytułem zrealizowaliśmy odwiedzając piekarnię w Jastkowie. Dzięki uprzejmości pani kierownik i pracowników piekarni, przedszkolaki dowiedziały się jak wygląda proces pieczenia chleba, kim jest piekarz oraz poznały różne rodzaje pieczywa. Dzieci miały możliwość przygotowania własnych bułeczek, a po upieczeniu ich w wielkim piecu mogły sprawdzić ich smak. To zadanie przyniosło wiele radości, a bułeczki były przepyszne.

Polka lubelska

W kolejnym zadaniu zaprosiliśmy członków zespołu ludowego „Dąbrowica” żeby poznać nasz regionalny taniec - polkę lubelską. Bawiliśmy się przy melodii przyśpiewki ludowej. Przy okazji dzieci poznały instrument – akordeon oraz stroje ludowe.

Pan listonosz

Innym ciekawym zadaniem było zapro-

szczenie do nas pana listonosza. Pozналиśmy jego pracę i pracę pocztowców, mogliśmy też przekazać listy do Mikołaja.

W projekcie były też inne ciekawe dla dzieci zadania, takie jak: projekcja filmowa „W starym kinie”, „Kulinarne podróże te małe i te duże”, uczestniczyliśmy w warsztatach plastycznych z p. Renatką, gdzie dzieci poznały technikę zdobienia świec-Decoupage. Wykonane przez dzieci świece były prezentem świątecznym dla rodziców. Pięciolatki brały też udział w dwóch gminnych przeglądach pieśni patriotycznej - „Mały Patriota” zorganizowany przez Przedszkole Samorządowe w Jastkowie i XIII Gminnym Przeglądzie Pieśni i Piosenki Patriotycznej dla szkół, który organizowała szkoła w Tomaszowicach. Zdobyliśmy w nim wyróżnienie w kategorii uczniów klas młodszych. Przed nami kolejne zadania, które mam nadzieję przyniosą dzieciom dużo satysfakcji, radości i dumy z poznawania naszego kraju oraz bycia Polakiem. Jako wychowawcy cieszyć się z zaangażowania dzieci, rodziców oraz dziękuję wszystkim osobom i instytucjom, które pomogły nam w realizacji naszych zadań w tym pięknym, patriotycznym projekcie.

EWA DĄBROWSKA

Wnuczęta z Tomaszowic

Dzień Babci i Dziadka z radością odchodzą wszystkie wnuczęta. W szkołach odbył się tyle razy ile jest klas młodszych i oddziałów przedszkolnych. Część z nich łączyło święto w jedną uroczystość, ale w Tomaszowicach utarty zwyczaj nakazuje, aby każda z klas zorganizowała go oddzielnie, dlatego gościliśmy Babcie i Dziadków aż 7 razy. Dzieci, od 3-latków po klasę trzecią, przygotowały przedstawienia, a mamy upiekły ciastka. Były specjalne atrakcje w postaci prezentów, wspólne tańce (Dziadkowie świetnie tańczą „Kaczuchy”) i śpiewanie.

Myj ręce!

Główny Inspektorat Sanitarny zaapelował, aby skutecznie dezynfekować dłonie w związku z koronawirusem. Przestrzeganie zasad higieny, w tym częste mycie rąk, może nas ustrzec przed zachorowaniem na tego typu wirusy, które aktualnie zagrażają naszemu zdrowiu i życiu. Wiemy, że patogen jest podatny na rozpuszczalniki lipidów, co

oznacza, że dokładne, co najmniej 30 sekundowe mycie rąk wodą ze zwykłym mydłem lub detergentem, ograniczy jego rozprzestrzenianie się. Aby to ułatwić, przy każdej umywalni szkolnej pojawiły się ulotki z instrukcją, jak skutecznie umyć dłonie, a wszystkie klasy, stosując się do zaleceń, przeszły krótkie lekcje z dokładnego mycia rąk.

Dzieci uczą rodziców

Uczniowie klasy pierwszej ze Szkoły Podstawowej w Snopkowie uczestniczą w trwającej od listopada 2019 do czerwca 2020 ogólnopolskiej akcji edukacyjnej „Dzieci uczą rodziców”, zorganizowanej przez Centrum Rozwoju Lokalnego i objętej honorowym patronatem Ministra Edukacji Narodowej. Jej celem jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa wśród najmłodszych w szkole, na drodze, podczas zimowego i letniego wypoczynku, w Internecie; popularyzacja postaw patriotycznych, społecznych i proekologicznych; promocja aktywnego i zdrowego trybu życia; zachęcenie dzieci do rozmów z rodzicami na tematy poruszane podczas zajęć.

W każdym miesiącu nauczyciel prowadzi zajęcia wykorzystując materiały projektu. Wykonane zadania dzieci prezentują w domu i rozmawiają z rodzicami na tematy poruszane podczas zajęć. W ten sposób uczniowie odbyli zajęcia pn. „Niepodległa Polska”. Była to wyjątkowa lekcja patriotyzmu i podróz do czasów, gdy Polska powracała na mapę Europy i świata. Uczniowie dowiedzieli się, kim byli ojcowie polskiej niepodległości, poznali symbole narodowe, obejrżeli prezentację multime-

dialną, gdzie w przystępny sposób została przedstawiona droga Polski do wolności. W drugiej części zajęć wykonali prace plastyczne, zaznajomili się z piosenkami patriotycznymi, a w domu mieli wspólnie z rodzicami wywiesić flagi narodowe na swoich domach. W grudniu odbyły się zajęcia pn. „Pomocne serce”. Dzieci dowiedziały się w jaki sposób można pomóc po-

trzebującym, dlaczego należy pomagać oraz jak ważne jest dzielenie się z innymi. Pokolorowane i подарowane rodzicom serduszko miało zachęcić do rozmowy na temat potrzeby pomagania innym. Styczeń to miesiąc, w którym rozpoczynają się ferie zimowe, jest to dla dzieci czas odpoczynku i zabaw. By ferie przebiegły szczęśliwie należy pamiętać

o podstawowych zasadach bezpieczeństwa. W związku z tym zostały przeprowadzone zajęcia „Bezpieczne ferie”. Podczas zajęć dzieci poznały najważniejsze zasady bezpieczeństwa na drodze, w domu i poza nim. Na zakończenie zajęć pokolorowały obrazki przedstawiające bezpieczne zabawy, a w domu rozmawiały z rodzicami o zapewnieniu im bezpieczeństwa podczas ferii. Niezwykle ważne i ciekawe były zajęcia pn. „Młody ekolog”, przeprowadzone w lutym. To fascynująca podróż po wskazówkach o tym, jak dbać o naszą planetę. Oglądając prezentację multimedialną dzieci dowiedziały się czym jest ekologia, jak dbać o środowisko, jak segregować odpady oraz co to jest smog. W drugiej części zajęć ozdabiały plakietkę, zdobywając tytuł „Małego ekolog”. Swoje prace zabrały do domu, aby przedstawić rodzicom i porozmawiać z nimi na temat sposobów dbania o środowisko oraz segregowania odpadów w domu.

Na marzec przewidziany był temat „Wyjątkowa pszczoła”. Dzieci poznały te małe owady, a także dowiedziały się o tym, jak wielki jest ich wpływ na nasze życie. Zwieńczeniem zajęć była nauka wiersza „Zmartwienie pszczoły”.

WALENTYNA NOWOCIEŃ

Jasełka w Snopkowie

Wpiątek 31.01.2020 roku odbyły się jasełka przygotowane przez dzieci z oddziałów przedszkolnych, wystawione z okazji Dnia Babci i Dziadka. Jasełka przygotowała także klasa II.

W specjalnie przygotowanych strojach oraz w pięknej scenografii mali aktorzy przedstawili sceny narodzin Jezusa. Wszystkie dzieci z dużym przejęciem i zaangażowaniem odgrywały swoje role, prezentowały umiejętności

recytatorskie, taneczne i muzyczno-wokalne. Na koniec przedstawienia recytowały wierszyki oraz śpiewały piosenki - specjalnie dla swoich babć i dziadków z okazji ich święta. Piękne dekoracje przygotowała w tym roku utalentowana bibliotekarka, pani Dorota Wnukowska, a pracą nad przedstawieniami zajęły się panie Monika Jarosz i Grażyna Sanecka. Na koniec dzieci wręczyły dziadkom i babciom własnoręczne wykonane drobne upominki i laurki.

Młodzi badacze

*Jak pomóc Kopciuszkowi oddzielić mak od soli?
Czy woda ma skórę?
Czy oliwa zawsze na wierzch wypływa?
Czy da się przenieść piłkę w powietrzu, nie dotykając jej?*

Na te i wiele innych pytań próbowali odpowiedzieć uczniowie klasy II z Tomaszowic na zajęciach koła „Młody Badacz”, realizowanych w ramach autorskiej innowacji pedagogicznej opracowanej w I semestrze roku szkolnego. Dzieci, dokonując ciekawych eksperymentów związanych z wodą i powietrzem, miały okazję przekonać się, że wokół nas zachodzi mnóstwo ciekawych i fascynujących zjawisk. Rzadko je dostrzegamy, a jeszcze rzadziej zastanawiamy się nad tym dlaczego? Jak? Po co? A to właśnie takie pytania są warunkiem wszelkiego postępu. Uczniowie nie bali się pytać, mieć wątpliwości, dociekać prawdy, a wszystko to czynili w atmosferze zabawy i współpracy. Życzymy uczniom dalszego rozwijania pasji badawczych.

MARTA STANEK

Dzień Seniora

WSP im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie obchodziliśmy, jak co roku Dzień Seniora. Na początku spotkania pani dyrektor powitała gości i złożyła życzenia. Następnie, nadszedł czas na przedstawienie „O dwunastu miesiącach”, przygotowane przez dzieci z oddziału przedszkolnego i klasę pierwszą. Niejednemu dziadkowi i babci zakreśliła się łezka w oku, gdy patrzyli na swoje małe pociechy. Na scenie swoje umiejętności aktorskie zaprezentowały również dzieci z klasy drugiej oraz trzeciej. Po występach artystycznych przyszedł czas na prezenty dla szczególnych gości oraz słodki poczęstunek, który przygotowały mamusie. Ten dzień upłynął nam w bardzo miłej atmosferze i długo pozostanie w naszej pamięci. Dziękujemy za tak liczne przybycie i zapraszamy za rok.

JUSTYNA WIATER

Przedszkolaki i kodowanie

WSzkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Tomaszowicach dzieci z grupy 5-latków odkrywają w bieżącym roku szkolnym kodowanie. Zajęcia dodatkowe, nazywane potocznie kodowaniem na dywanie, są odpowiedzią na potrzeby dzieci, wymogi edukacyjne oraz oczekiwania MEN, które wybrało naukę kodowania za jeden z priorytetów na bieżący rok szkolny. Mnie zainspirował program edukacyjny „Uczymy dzieci programować”, który otrzymał honorowy patronat MEN i Ministerstwa Cyfryzacji oraz chęć zdobycia nowej wiedzy i doświadczenia. Pomoce i materiały do zajęć tworzę sama, ale korzystam także z tych udostępnianych w programie. Głównym celem wprowadzonej przeze mnie innowacji jest rozwijanie u dzieci uniwersal-

nych kompetencji, takich jak logiczne myślenie, zadaniowe podejście do problemów, czy umiejętność pracy zespołowej, a sposób, w jaki te kompetencje nabywają, jest naturalny dla dzieci (w zabawie, w ruchu, poprzez doświadczanie i eksperymentowanie). Kompetencje cyfrowe kształtować możemy w różnym okresie, w połączeniu z innymi ważnymi

dla dziecka tematami, pamiętając o dopasowaniu metod do wieku i możliwości rozwojowych. Dzieci z natury są ciekawe świata, chcą doświadczać, działać i eksperymentować. Odpowiedzią na te potrzeby są nasze zajęcia z kodowania na dywanie. Przedszkolaki, angażując w działania wszystkie zmysły, zdecydowanie lepiej zapamiętują to, czego się uczą.

Podstaw programowania możemy uczyć niezależnie od posiadanego wyposażenia - nie jest wymagany dostęp do sprzętu komputerowego ani Internetu. Na zajęciach korzystamy z kolorowych kubeczków, karteczek, krążków, grafik do druku, kart pracy, a matę do kodowania wykonałam np. z ceraty. Wykorzystujemy też klocki i zabawki. W drugim semestrze dzieci poznawać będą robot edukacyjny - Ozobot. Mam nadzieję, że proponowane aktywności w ramach realizowanej innowacji pozytywnie wpłyną na wszechstronny rozwój moich przedszkolaków, a zdobyte podczas zajęć kompetencje zostaną wykorzystane niezależnie od tego, czy dzieci będą chciały w przyszłości poszerzać umiejętności w zakresie programowania, czy nie.

EWA DĄBROWSKA.

Zmiana stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

W nawiązaniu do uchwały Rady Gminy Jastków Nr XVII/129/2020 z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawek tej opłaty informujemy, że od dnia **1 kwietnia 2020 roku** będą obowiązywać nowe stawki opłat za odpady komunalne tj.:

- **18,50 zł. za mieszkańca / miesiąc**
- **55,50 zł. za mieszkańca / miesiąc – jest to tzw. opłata podwyższona, która zostanie naliczona (w formie decyzji administracyjnej) w przypadku nie wypełnienia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.**

Rada Gminy wprowadziła zniżkę dla osób uprawnionych do posiadania „Karty Dużej Rodziny” w wysokości 15%.

Terminy wnoszenia opłat oraz przydzielone numery kont na które należy wpłacać opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie uległy zmianie.

- 1) do 30 kwietnia, za okres 1 stycznia- 31 marca
- 2) do 31 lipca, za okres 1 kwietnia – 30 czerwca
- 3) do 31 października, za okres 1 lipca – 30 września
- 4) do 31 stycznia, za okres 1 października– 31 grudnia

Jednocześnie przypominamy, że w przypadku zmiany stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości nie muszą składać nowych deklaracji.

KATARZYNA JUSZCZAK

EKO-ENERGIA - gwarancja

Zgodnie z § 4 ust. 1 **umowa** użyczenia zawarta pomiędzy mieszkańcami a Gminą Jastków, której przedmiotem było użyczenie nieruchomości (budynku mieszkalnego) i określenie warunków użyczenia nieruchomości dla potrzeb realizacji projektu „**EKO-ENERGIA W GMINIE KONOPNICA I JASTKÓW**” współfinansowanego w ramach RPO WL na lata 2007-2013 przypominamy, że umowa ta została podpisana do dnia 31.12.2019 r.

Jednak biorąc pod uwagę § 4 ust. 2 przedmiotowej umowy użyczenia, informujemy, że końcowe zatwierdzenie raportu z realizacji ww. projektu nastąpiło w dniu 15 czerwca 2016 r. W związku z tym niniejsza umowa (czyli również gwarancja) uległa automatycznemu przedłużeniu do upływu 5 lat czyli do:

15 czerwca 2021 r.

Przed upływem okresu gwarancji zostanie przeprowadzony bezpłatny końcowy przegląd serwisowy, z którego zostanie spisany protokół, podpisany przez biorącego w użyczenie oraz użyczającego. Na tej podstawie nastąpi przekazanie instalacji na własność użyczającego (§ 6 ust. 1 umowy).

W nawiązaniu do powyższych informacji przypominamy, że wszystkie awarie i usterki instalacji objęte gwarancją w dalszym ciągu należy zgłaszać do Urzędu Gminy Jastków pocztą elektroniczną na adres poczta@jastkow.pl lub telefonicznie pod nr 81/ 50-20-139.

KATARZYNA JUSZCZAK

Wóz strażacki dla OSP Płouszowice

W ubiegłym tygodniu gmina Jastków wzbogaciła się o kolejny pojazd, przeznaczony dla jednostki OSP w Płouszowicach.

Całkowity koszt zakupu średniego samochodu ratowniczo - gaśniczego RENAULT S/M2-3 z napędem 4 x 4 to 879 942,00 zł. Pozyskano go dzięki dotacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji pn. „Przygotowanie jednostek OSP do działań ratowniczo - gaśniczych” - w kwocie 440 000,00 zł, oraz środkom z budżetu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach ogólnopolskiego programu finansowania służb ratowniczych - w kwocie 439 942,00 zł.

Jednostka OSP oraz sam samochód wykorzystywany będzie do zwiększenia bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy Jastków poprzez uczestnictwo w działaniach ratowniczo - gaśniczych, usuwaniu skutków klęsk żywiołowych i innych miejscowych zagrożeń. Pojazd posiada zbiornik wody o pojemności 3000 l, wyposażenie pożarnicze oraz zestaw hydrauliczny.

MARCIN ABRAMEK

Zniżka za kompostowanie

Drastycznie rosnące ceny śmieci skłaniają gminy do szukania rozwiązań, które mogłyby ulżyć mieszkańcom. Jednym z takich narzędzi jest częściowe zwolnienie z opłaty, z którego skorzystają właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi z przydomowym kompostownikiem. Muszą tylko zadeklarować, że zagospodarowują frakcję BIO na terenie własnej działki, zamiast dorzucać ją do głównego strumienia odbieranych odpadów.

Takie rozwiązanie wprowadziła nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2010).

Na tej podstawie Rada Gminy Jastków w uchwale Nr XVII/129/2020 z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawek tej opłaty wprowadziła zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 5,00 zł za osobę, dla właścicieli nieruchomości kompostujących bioodpady w przydomowym kompostowniku.

W związku z powyższym niezbędne jest złożenie deklaracji lub ponowne jej wypełnienie w celu ustalenia wysokości opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

WZÓR

Załącznik do Uchwały Nr XVII/129/2020 Rady Gminy Jastków z dnia 28 lutego 2020 r.

DEKLARACJA O WYSOKOŚCI OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI

Osoba (osoby) posiadająca nieruchomości, na której powstają odpady komunalne, zobowiązana (zobowiązani) jest (są) do wypełnienia niniejszej deklaracji w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca (mieszkańców) i przedłożenia jej do Urzędu Gminy Jastków w siedzibie Urzędu Gminy Jastków, ul. Chłopska 2, 25-002 Jastków.

A. ORGAN WŁAŚCIWY DO ZŁOŻENIA DEKLARACJI: Wójt Gminy Jastków

B. OBOWIĄZEK ZŁOŻENIA DEKLARACJI

Obowiązkiem posiadacza nieruchomości jest (są) złożyć deklarację (deklaracje) w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca (mieszkańców) i przedłożenia jej do Urzędu Gminy Jastków w siedzibie Urzędu Gminy Jastków, ul. Chłopska 2, 25-002 Jastków.

C. SKŁADAJĄCY DEKLARACJĘ (osoba / osoby właściwy / właściwe):

☒ WŁAŚCICIEL NIERUCHOMOŚCI ☐ ZASTĘPCY WŁAŚCICIELA ☐ OSOBY POSIADAJĄCE WŁAŚCIWOŚĆ W NIERUCHOMOŚCI ☐ OSOBY POSIADAJĄCE WŁAŚCIWOŚĆ W NIERUCHOMOŚCI

D. DANE SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ

☒ OSOBA FIZYCZNA ☐ OSOBA PRAWNA ☐ OSOBA PRACUJĄCA DLA WŁAŚCICIELA NIERUCHOMOŚCI

IMIĘ I NAZWISKO: **JAN KOJAŁSKI**

PESEL: **000000000000000000** ADRES ZAMIESZKANIA / ADRES SIEDZIBY: **NIP**

OSOBA POSIADAJĄCA WŁAŚCIWOŚĆ W NIERUCHOMOŚCI: **POLESKA** MIASTECZKO: **LUBELSKIE** POWIAT: **LUBELSKI**

OSOBA POSIADAJĄCA WŁAŚCIWOŚĆ W NIERUCHOMOŚCI: **JASTKÓW** KOD POCZTOWY: **24-002** NR DOKUMENTU: **00** NR DOKUMENTU: **00**

OSOBA POSIADAJĄCA WŁAŚCIWOŚĆ W NIERUCHOMOŚCI: **JASTKÓW** KOD POCZTOWY: **24-002** NR DOKUMENTU: **00** NR DOKUMENTU: **00**

Druk deklaracji jest do pobrania na stronie Urzędu Gminy www.jastkow.pl w zakładce Gospodarka - odpady komunalne. Deklarację można złożyć również za pomocą środków komunikacji elektronicznej poprzez zalogowanie się na ePUAP (elektroniczna platforma Usług Administracji Publicznej - www.epuap.gov.pl) i wypełnienie formularza elektronicznego deklaracji o wysokości opłaty za odpady. Deklaracja musi być opatrzona podpisem elektronicznym.

Jednocześnie przypominamy wszystkim właścicielom nieruchomości, że:

– właściciel nieruchomości jest zobowiązany do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca;

– wszelkie zmiany związane z ilością osób zamieszkających (przeprowadzka osób, narodziny dzieci, zgon osób, itp.) mające wpływ na wysokość opłaty, należy zgłaszać do tut. urzędu do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu w którym nastąpiła zmiana.

Wszelkie informacje oraz pytania dotyczące deklaracji oraz nowych zasad gospodarki odpadami można uzyskać w Urzędzie Gminy w **pokoju nr 16** pod numerem telefonu **81/502-29-07** lub 81/502-01-39.

Warto pamiętać co wrzucać a czego nie wrzucać do kompostownika:

a) można wrzucać – odpady po owocach i warzywach, resztki ugotowanych warzyw, obierki owoców i warzyw, skorupki jajek, łupiny orzechów, resztki produktów mlecznych, resztki jedzenia natury roślinnej, fusy po kawie, herbacie razem z filtrem papierowym stary chleb, zwiędłe kwiaty cięte i doniczkowe, trawa, chwasty, liście, gałęzie, resztki po zbiorach, owoce spadłe z drzew;

b) zabrania się wrzucać – zepsutej żywności, resztek jedzenia w płynie (zupy), surowego mięsa, padliny, kości, drewna i piasku, chemicznie skażonej gleby, środków ochrony roślin, odchodów zwierząt.

KATARZYNA JUSZCZAK

DLA OSÓB UPRAWNIENIYCH DO POSIADANIA KARTY DUŻEJ RODZINY (KDR)

E. ADRES NIERUCHOMOŚCI, NA KTÓREJ POWSTAJĄ ODPADY KOMUNALNE

OSOBA POSIADAJĄCA WŁAŚCIWOŚĆ W NIERUCHOMOŚCI: **JASTKÓW** MIASTECZKO: **JASTKÓW** OSOBA POSIADAJĄCA WŁAŚCIWOŚĆ W NIERUCHOMOŚCI: **JASTKÓW** OSOBA POSIADAJĄCA WŁAŚCIWOŚĆ W NIERUCHOMOŚCI: **JASTKÓW**

F. DOTYCZY TYLKO WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKAŁYCH ZABUDOWANYCH JEDNORODZINNymi BUDYNKAMI MIESZKALNYMI

☒ Osoba (osoby) posiadająca nieruchomości, na której powstają odpady komunalne, zobowiązana (zobowiązani) jest (są) do wypełnienia niniejszej deklaracji w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca (mieszkańców) i przedłożenia jej do Urzędu Gminy Jastków w siedzibie Urzędu Gminy Jastków, ul. Chłopska 2, 25-002 Jastków.

G. DOTYCZY TYLKO OSÓB UPRAWNIENIYCH DO KARTY DUŻEJ RODZINY

H. DANE DOTYCZĄCE PRZEDMIOTU OPŁATY

I. PODPIS SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ / OSOBY REPREZENTUJĄCEJ SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ

POUCZENIE

Zgodnie z art. 18a ustawy z dnia 13 kwietnia 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010) w związku z powyższym niezbędne jest złożenie deklaracji o wysokości opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca.

DLA OSÓB, KTÓRE NIE SĄ UPRAWNIENIYCH DO POSIADANIA KARTY DUŻEJ RODZINY (KDR)

E. ADRES NIERUCHOMOŚCI, NA KTÓREJ POWSTAJĄ ODPADY KOMUNALNE

OSOBA POSIADAJĄCA WŁAŚCIWOŚĆ W NIERUCHOMOŚCI: **JASTKÓW** MIASTECZKO: **JASTKÓW** OSOBA POSIADAJĄCA WŁAŚCIWOŚĆ W NIERUCHOMOŚCI: **JASTKÓW** OSOBA POSIADAJĄCA WŁAŚCIWOŚĆ W NIERUCHOMOŚCI: **JASTKÓW**

F. DOTYCZY TYLKO WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKAŁYCH ZABUDOWANYCH JEDNORODZINNymi BUDYNKAMI MIESZKALNYMI

☒ Osoba (osoby) posiadająca nieruchomości, na której powstają odpady komunalne, zobowiązana (zobowiązani) jest (są) do wypełnienia niniejszej deklaracji w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca (mieszkańców) i przedłożenia jej do Urzędu Gminy Jastków w siedzibie Urzędu Gminy Jastków, ul. Chłopska 2, 25-002 Jastków.

G. DOTYCZY TYLKO OSÓB UPRAWNIENIYCH DO KARTY DUŻEJ RODZINY

H. DANE DOTYCZĄCE PRZEDMIOTU OPŁATY

I. PODPIS SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ / OSOBY REPREZENTUJĄCEJ SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ

POUCZENIE

Zgodnie z art. 18a ustawy z dnia 13 kwietnia 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010) w związku z powyższym niezbędne jest złożenie deklaracji o wysokości opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca.

Zero waste

Zero waste, czyli brak śmieci, to styl życia, zgodnie z którym człowiek stara się generować jak najmniej odpadów, a tym samym nie zanieczyszczać środowiska. Zatem nie gódź się na zbędne zanieczyszczenia, odmawiaj ulotek reklamowych, jednorazowych opakowań, a także wszelkich produktów wyprodukowanych ze szkodą dla środowiska, generujących odpady i zanieczyszczenia. Redukuj liczbę przedmiotów, prowadź możliwe minimalistyczne życie, otaczaj się tylko tym, czego faktycznie używasz i co jest ci niezbędne do życia. Nie stosuj rozwiązań jednorazowych. Używaj wielorazowych opakowań, termosów, naczyń, a nawet artykułów higienicznych. Używaj ponownie także tego, co na pierwszy rzut oka jest już śmieciem. Zadbaj o to, żeby zbędne rzeczy zostały przerobione na coś pożytecznego. Segreguj śmieci, przerabiaj co się da nawet w domu - na przykład ze starej sukienki uszyj materiałową torbę na zakupy.

Permacultura

W 1978 r. w Australii ukazała się książka pod angielskim tytułem "Permaculture One". To tu właśnie po raz pierwszy pojawił się termin, który miał zainspirować kolejne pokolenia ogrodników. Dzieło napisane zostało przez biologa i wykładowcę Billa Mollisona oraz jego absolwenta Davida Holmgrena, jako ukoronowanie czteroletniej współpracy nad ideą długoterminowej, zrównoważonej ekologicznie uprawy. Ogród permakulturowy w pełnym tego słowa znaczeniu kopiuje dzieła przyrody, uwzględniając etyczną odpowiedzialność człowieka wobec Ziemi i wszystkich istot na niej żyjących. Oznacza to wykorzystanie odnawialnych zasobów i sił, np. wody deszczowej, grawitacji, naturalnych nawozów. Kompostuj odpady organiczne, otrzymując z nich energię lub naturalny nawóz. Stosuj to, co gdy się zużyje, może trafić na kompost - na przykład drewnianą szczoteczke do zębów, konopną myjkę do naczyń.

Art- recykling

Stowarzyszenie „Plener” przygotowało interesującą propozycję zajęć dla dzieci w wieku szkolnym. Warsztaty odbyły się w Centrum Kulturalno Społecznym w Ługowie. Przyświecało im hasło Warsztaty z „art- recyklingu”. Każdy dzień miał inną myśl przewodnią, ale głównym hasłem było: chcesz być modny? to bądź EKO!

Podczas zajęć nie tylko przekazano treści edukacyjne, ale także pokazano, jak nadać „drugie życie” odpadom w zabawie i pracy twórczej co bardzo spodobało się uczestnikom. Pudełka, nakrętki, folia stały się głównym budulcem naszej miejscowości, ale takiej EKO. Dzieci stworzyły makietę Ługowa, gdzie każdy zbudował swój dom z tektury i wszyscy zamieszkali blisko siebie. Na zajęciach tworzyliśmy wszystko pod hasłem eko: drzewa, roboty, kręgle, śnieżki co dało nie tylko większy zasób wiedzy, ale i ogromną rozrywkę.

Nie zabrakło także zajęć sportowych, tylko że w trochę innym wydaniu takim bardziej ekologicznym. Kręgle, śnieżki, buty do biegania przygotowane

zostały z gazet, folii i pudełek. Te konkurencje okazały się bardzo atrakcyjne dla dzieci i wywołały niejedną uśmiech. Finałem warsztatów był pokaz mody, ale inny od wszystkich, wręcz zaskakujący. Spódnice, bluzki, kamizelki, bransoletki i korale wykonane zostały z gazet, folii, worków na śmieci, które zostały potraktowane jako baza do stylizacji. Na wybiegu nie zbrakło książniczek, a nawet walecznych rycerzy w zbrojach i z mieczami, tyle że z tektury.

Na koniec wyłoniliśmy mistrza recyklingu, nie tylko za wiedzę na temat segregacji odpadów, ale także za prędkość i prawidłowość wrzucania ich do odpowiednich koszy. W dzisiejszych czasach już u najmłodszych zaszczepiamy hasło: „Plastik, papier, bio i szkło – segregacja to jest to!”. Bal, poczęstunek, medale, statuetki, książki były zwieńczeniem ferii. Uczestnicy i organizatorzy otrzymali pamiątkowe upominki od Krzysztofa Góreckiego Prezesa Stowarzyszenia „U Źródła

Ciemiegi” i Marka Wieczerzaka Przewodniczącego Rady Gminy Jastków. Na zakończenie czekał na wszystkich słodki poczęstunek ufundowany przez Radka Woźniaka, właściciela sklepu Lewiatan w Ługowie.

Zimowe zajęcia zostały sfinansowane między innymi ze środków działań profilaktycznych z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - dziękujemy.

**ANNA KWASOWIEC
EWELINA GŁOS**

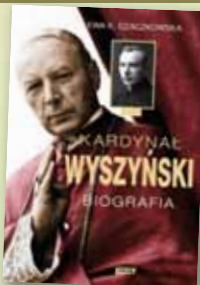
Biblioteka poleca

Ewa Czaczkowska - Kardynał Wyszyński. Biografia.

Na 7 czerwca br. została zaplanowana beatyfikacja kard. Stefana Wyszyńskiego. Zachęcamy do przypomnienia Osoby Prymasa Tysiąclecia, którego historia związana jest również z Lubelszczyzną. Ewa Czaczkowska w swej książce „Kardynał Wyszyński. Biografia” ukazuje portret kapłana, który dzięki swej niezłomnej postawie ocalił Kościół w Polsce. Urząd Prymasa sprawował w najtrudniejszym czasie – czasie represji, walki z religią i Kościołem. Mimo to nauczył Polaków mądrej wiary a Kościół pokazał jako dom prawdziwej wolności. Troszczył się o każdego człowieka, chociaż na niego ciągle zastawiano pułapki. Jego życie i działalność to wielka manifestacja siły ludzkiego ducha i niezachwianej wiary. Był autorytetem wielu Polaków, mężem stanu, politykiem, Prymasem niezłomnym. Ale przede wszystkim był Wyszyński człowiekiem, który całe swoje życie oddał Bogu i Kościołowi.

Autorka sięga do licznych niepublikowanych wcześniej dokumentów, do niemal całej zachowanej dokumentacji z lat uwięzienia prymasa. Pokazuje także nieznana dotąd działalność Wyszyńskiego w czasie Soboru Watykańskiego II. Przede wszystkim jednak opisuje prawdziwego człowieka – pełnego niepokoju i wątpliwości, zatroskanego losami bliskich mu ludzi. Ta książka to niezwykła opowieść o jednym z najwybitniejszych Polaków XX wieku.

Katarzyna Gacek - Koncepcja

To pierwszy tom z serii Supercepcja opowiadający o przygodach trójki uczniów, którzy o sobie nawzajem nie wiedzą nic – także o tym, że istnieją. Przy najmniej do chwili, kiedy odkrywają, jak wiele mają wspólnego. Julka, Klara i Tymon poznają się przez przypadek, jednak jest coś, co ich łączy: wszyscy mają pewien tajemniczy dar. Sprawia on, że mogą dokonywać niemożliwego, ale i sprowadza na nich mnóstwo kłopotów. Wkrótce też połączą ich wspólny problem, by go rozwiązać wszyscy połączą swoje siły... Być zwyczajnym nastolatkiem z niezwykłymi zdolnościami – to nie takie proste, jak się wydaje! Na dodatek kiedy wychodzi na jaw, że oszuści planują zagarnąć dom Julki, cała trójka musi wykorzystać swoje moce, by uratować rodzinę dziewczynki przed bankructwem. I przy okazji – nie dać się zdemaskować!

Książka Katarzyny Gacek opowiada o inności, przyjaźni i odkrywaniu własnych możliwości. Napisana świetnym językiem. Można podsuwać potomkom jak i samemu się zaczytać. W bibliotece jest już tom 2 – Podwójny spisek, w przygotowaniu tom trzeci.

Anders Hansen - Wyloguj swój mózg. Jak zadbać o swój mózg w dobie nowych technologii

Książka szwedzkiego psychiatry i autora badań nad Internetem w przystępny sposób tłumaczy jak korzystać z najnowszych technologii, by służyły naszemu dobru i nie były źródłem frustracji i lęku.

Naukowcy biją na alarm, jeśli chodzi o wpływ nowoczesnych technologii na problemy zdrowotne. Chodzi tu zarówno o zdrowie fizyczne, jak i psychiczne, a niepokojące zmiany dotyczą zwłaszcza dzieci i młodzieży, nie pamiętających rzeczywistości sprzed cyfrowej rewolucji. Wiele badań pokazuje, że zbyt dużo czasu spędzanego przed ekranem smartfona prowadzi do kłopotów z koncentracją, ze snem, do pogorszenia wyników w nauce, zmniejszenia aktywności fizycznej. Wszystkie te czynniki razem wzięte i każdy z osobna zwiększają ryzyko wystąpienia depresji czy innych zaburzeń psychicznych. Książka szwedzkiego psychiatry i autora wieloletnich badań nad internetem odkrywa tajemnice działania mózgu w zderzeniu z nowymi technologiami i daje konkretne wskazówki.

Wyłącz telefon komórkowy na jedną lub dwie godziny w ciągu dnia. Nawet kilka minut ruchu dziennie pozwoli ci zredukować stres i poprawić koncentrację. Wieczorem zmień obraz w telefonie na czarno-biały, ogranicz to wyzwalanie dopaminy i chęć przewijania wiadomości. Nie sprawdzaj służbowego maila tuż przed pójściem spać. To tylko przykłady skutecznych porad zawartych w tej książce.

W TOMASZOWICACH POLAŁA SIĘ KREW

Aż 40 dawców wzięło udział w Wiosennej Akcji Krwiodawstwa w Tomaszowicach, która odbyła się w niedzielę, 29 marca. Krew można było oddać w specjalistycznym ambulansie, który stanął przy kościele pod wezwaniem świętych Apostołów Piotra i Pawła.

Dzięki akcji Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Lublinie pozyskało 16 litrów krwi. To o blisko pięć litrów więcej, niż podczas takiej samej akcji zorganizowanej w Tomaszowicach w sierpniu ub. roku. Wówczas zgłosiło się 37 osób, ale krew oddało 28. Teraz, jeszcze przed rozpoczęciem akcji, do ambulansu utworzyła się kolejka krwiodawców. Zainteresowanie oddaniem krwi było tak duże, że całą akcję trzeba było przedłużyć aż o cztery godziny, tak żeby wszy-

szy chętni mogli zostać obsłużeni. W sumie do rejestracji zgłosiło się blisko 50 osób, a nie byli to wszyscy chętni.

W oddawanie krwi zaangażowali się m.in. strażacy z naszej stanzardowej jednostki OSP w Moszenkach, ale byli też strażacy z OSP

Czajki w sąsiedniej gminie Wojciechów. W akcję włączyły się także stowarzyszenie „U Źródeł Ciemności” z Miłocina oraz Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego i Społecznego „Plener” z Ługowa, które przygotowały upominki dla wszystkich dawców, w tym pamiątkowe medale. Wsparcia organizacyjnego udzielił również proboszcz parafii w Tomaszowicach ks. Józef Brodaczewski.

Z powodu pandemii koronawirusa RCKiK w Lublinie wdrożyło dodatkowe procedury epidemiologiczne. Krew mogły oddawać tylko osoby zdrowe, które w ostatnim czasie nie przebywały za granicą, nie były poddane kwarantannie lub nadzorowi epidemiologicznemu. Kolejna akcja krwiodawstwa w Tomaszowicach została zaplanowana na sierpień.

MAREK WIECZERZAK

Placówki wsparcia dziennego

Od października 2019 roku, w ramach projektu „Placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy Jastków” działają na terenie gminy Jastków dwie świetlice specjalistyczne – jedna w Płuszwicach i jedna w Jastkowie.

Dzieci uczęszczające do naszych świetlicy biorą udział w różnorodnych, rozwijających uzdolnienia i zainteresowania zajęciach wychowawczych, psychologicznych oraz innych, specjalistycznych. Ostatnie miesiące obfitowały nie tylko w zajęcia rozwijające zainteresowania i osobowość, ale również w różne wydarzenia i imprezy.

Grudzień upłynął nam na przygotowaniach do świąt Bożego Narodzenia. W tym niezwykle ciekawym czasie dzieci ubierały choinkę, dekorowały salę oraz przygotowywały świąteczne potrawy. 23 grudnia był dniem świetlicowych wigilii, wtedy też odwiedził nas święty Mikołaj z workiem pełnym prezentów. Po rozpakowa-

niu prezentów dzieci siadły do wigilii, na której nie zabrakło tradycyjnych potraw. Zgodnie ze zwyczajem wszyscy podzielili się opłatkiem i złożyli sobie życzenia. Świątecznego nastroju dodawała pięknie ubrana, kolorowa choinka oraz dźwięk tradycyjnych kołęd.

Styczeń w świetlicy był miesiącem podróży, w czasie których dzieci zobaczyły jak wyglądają maski na różnych kontynentach. Na zajęciach dowiedziały się jak wygląda karnawał w Wenecji oraz innych miejscach. Zachwyt kolorowymi strojami był ogromny, dlatego wychowawcy wspólnie z dziećmi postanowili wykonać maski na zabawę karnawałową. Tydzień później odbyła się zabawa karnawałowa, którą prowadził DJ Rafało. Wszyscy doskonale się bawili. Były tańce, zabawy oraz konkursy z nagrodami. DJ pokazywał dzieciom ciekawe, magiczne sztuczki. W drugim tygodniu ferii dzieci udały się na warsztaty do pialni cze-

lady E. Wedel w Nałęczowie. W trakcie zajęć poznały historię powstania firmy Wedel oraz dekorowały torciki. Na koniec każdy uczestnik dostał pamiątkowy dyplom. W czasie ferii wykorzystaliśmy ładną pogodę do zabawy w podchody. Kilometry trasy przebiegały niemal niezauważalnie, a dzieci, zajęte poszukiwaniem trofeów, przeczesały każdy metr Jastkowa i Płuszwic. Zawody zakończyły się wspólnym świętowaniem zwycięstwa jednej z drużyn.

14 lutego, tak jak wszyscy, obchodziliśmy Walentynki. Było wiele czerwonych serc origami oraz samodzielnie wykonanych czekoladek w kształcie serduszek, które bardziej smakowały niż te kupione w sklepie.

Plany na kolejne miesiące są równie ciekawe i urozmaicone. Zapraszamy wszystkich, którzy mają ochotę na fantastyczną przygodę, poznanie nieznanego i oswajanie z zawiłościami codzienności.

Nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej

28 stycznia w Urzędzie Miasta Lublin wójt Gminy Jastków Teresa Kot podpisała list intencyjny na rzecz rozwoju Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego (LOM), który ma na celu kontynuację dobrej dotychczasowej współpracy kilkunastu samorządów, działających w ramach Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego (LOF) w latach 2014 – 2020.

Sygnatariuszami listu są przedstawiciele **21 gmin** (Lublin, Świdnik, Lubartów miasto, Lubartów gmina, Niemce, Spiczyn, Wólka, Melgiew, Piaski, Jabłonna, Głusk, Strzyżewice, Niedrzwica Duża, Konopnica, Nałęczów, Jastków), **w tym 5 nowych gmin** (Bełżyce, Bychawa, Łęczna, Garbów, Wojciechów) oraz **5 powiatów**, na których obszarze leżą gminy: lubelski, lubartowski, łęczyński, puławski i świdnicki. Nowy obszar działań wyznaczony został zgodnie zapisami Strategii Rozwoju Województwa

Lubelskiego oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego.

W ramach współpracy partnerzy wyznaczyli Gminę Lublin na lidera, który za-

W ramach obecnej współpracy LOF ma zagwarantowane środki finansowe w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Lubelskiego w kwocie ok. **111 mln euro środków unijnych**,

Relacja w TVP Lublin: <https://lublin.tvp.pl/46395511/26-samorzadow-chce-razem-siegac-po-srodk-unijne>

pewni wszystkim gminom i powiatom udział w **pracach przygotowawczych do kolejnej perspektywy finansowej oraz opracowania wspólnej Strategii Rozwoju dla całego obszaru.**

przeznaczonych na projekty twarde (inwestycyjne) i miękkie. Spośród nich w Gminie Jastków zrealizowano następujące projekty:

- **Mobilny LOF** - Wartość projektu ogółem:

99 925 641,41 zł, Wydatki kwalifikowalne 99 925 641,41 zł, w tym kwota dofinansowania: 77 484 810,24 zł. Gmina Jastków otrzymała dofinansowanie w kwocie 4 850 163,14 zł przy wartości wydatków kwalifikowanych 8 649 759,28 zł.

- **Poprawa spójności przestrzennej, społecznej i kulturowej Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego poprzez rewalizację.** Wartość projektu ogółem dla 9 gmin Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego: 43 187 354,45 zł, Wydatki kwalifikowalne 39 735 272,93 zł, w tym kwota dofinansowania: 32 568 306,72 zł. Wartość projektu w Gminie Jastków: 6 668 631,27 zł, wydatki kwalifikowane 4 847 895,01 zł, dofinansowanie z EFRR 1 544 207,76 zł, z budżetu państwa 484 789,47 zł.

- **E-gminy w LOF** - Wartość projektu: 1 164 584,99 zł, Wydatki kwalifikowalne 980 084,99 zł, w tym kwota dofinansowania: 822 653,77 zł.

ŹRÓDŁO: UM LUBLIN

Zdrowie psychiczne i jego zaburzenia

Na zdrowie psychiczne składa się aktualny stan zadowolenia z tego jak się czujemy, jak funkcjonujemy i co osiągamy, ale również cały zestaw cech, które określają naszą osobowość - świadomość siebie, zdolność do przeżywania emocji, kształtowania relacji z innymi, wreszcie odporność psychiczna i zdolność radzenia sobie ze stresem. Może to oznaczać, że ludzie w pełni zdrowi psychicznie nie muszą być wcale pozbawieni trosk i problemów, a od tego jak sobie z nimi poradzą zależeć będzie ich zdrowie psychiczne.

Z zaburzeniami psychicznymi mamy z kolei do czynienia wówczas, gdy zostanie naruszone nasze zdrowie psychiczne, powodując określony poziom cierpienia i dysfunkcji. Czynniki, które wpływają na nasze zdrowie psychiczne i mogą je pogarszać mogą być natury biologicznej, psychologicznej i społecznej, przy czym dwie ostatnie grupy czynników określa się łącznie jako psychospołeczne albo środowiskowe. Do czynników biologicznych zaliczamy zarówno wrodzone skłonności - predyspozycje do zapadania na określone choroby, jak też występujące u danej osoby schorzenia somatyczne - nowotwory, choroby układu krążenia, zaburzenia hormonalne. Czynniki środowiskowe obejmują wszystko, co dotyczy naszego otoczenia. Spośród tych czynników największą rolę odgrywa rodzina i osoby znaczące w procesie wychowania, czyli kształtowania osobowości. Zaburzenia psychiczne to poważne zakłócenia czynności psychicznych - myślenia, przeżywania, spostrzegania, które wymagają pomocy specjalistycznej, ponieważ poziom cierpienia i dysfunkcji przekracza możliwości samodzielnego poradzenia sobie. Zaburzenia psychiczne to szeroka kategoria problemów, do której zaliczamy zarówno łagodniejsze dysfunkcje, jak zaburzenia osobowości, odżywiania się, nerwicowe (lękowe) i związane ze stresem, jak i poważne stany, które określamy jako choroby psychiczne, do których należy schizofrenia czy choroba afektywna dwubiegunowa. Udział czynników biologicznych (wrodzonych) i środowiskowych (psychospołecznych) w powstawaniu obu grup zaburzeń jest różny. Przyjmuje się,

że choroby psychiczne częściej mają naturę biologiczną, natomiast łagodniejsze zaburzenia psychiczne są wywoływane przede wszystkim przez czynniki natury psychospołecznej, a udział czynników wrodzonych jest mniej istotny. Dobrym przykładem na złożoną naturę zaburzeń psychicznych jest depresja, która może występować w wieku młodzieńczym, dojrzałym i starszym.

Może występować w postaci typowej, pod postacią przygnębienia, braku energii, chęci do działania czy zdolności do przeżywania przyjemności, ale również jako tzw. depresja maskowana, która występuje pod postacią nawracających dolegli-

wości fizycznych, zaburzeń snu, natrętw, zmian skórnych albo innych dolegliwości, które powodują cierpienie fizyczne, a nie reagują na typowe leczenie. Przyczyną depresji może być zarówno rodzinne przekazywana skłonność jak też inne czynniki biologiczne, np. zmiany hormonalne w okresie menopauzy, wreszcie różnego rodzaju czynniki natury psychospołecznej, czyli związane z miejscem pracy, zmianą sytuacji zdrowotnej czy społecznej. Wystarczy wziąć pod uwagę co dzieje się z osobą w wieku podeszłym - na czynniki o charakterze biologicznym, związane z wiekiem nakładają się różnego rodzaju obciążenia chorobami somatycznymi, utratą dawnej sprawności, zmianą sytuacji zawodowej i statusu materialnego, co doprowadza do częstej sytuacji depresji w wieku starszym.

Co najistotniejsze, mamy bardzo duży wpływ zarówno na powstawanie jak i leczenie zaburzeń psychicznych. To jak żyjemy - wychowujemy nasze dzieci, dbamy o relacje z innymi, szanujemy nasze zdrowie - odżywiamy się, unikamy używek, utrzymujemy aktywność fizyczną, odpoczywamy i spędzamy czas wolny zależy również nasze zdrowie psychiczne. W razie zaistnienia problemów w zdrowiu psychicznym warto szukać pomocy specjalistycznej. Szpital psychiatryczny powinien być ostatecznością. Rozwija się prężnie cały system leczenia ambulatoryjnego, gdzie psychiatrzy, psycholodzy, psychoterapeuci, terapeuci uzależnień, terapeuci środowiskowi, pielęgniarki pomagają w odzyskaniu zdrowia psychicznego. Warto zwrócić uwagę na tych, których kryzys psychiczny dotknął szczególnie mocno - osoby chorujące psychiczne. One zwykle same nie zgłoszą się po pomoc. Potrzebują pomocnej dłoni - w rodzinie, wśród sąsiadów, pracowników służb społecznych, wreszcie opieki psychiatrycznej. Można zapewnić im leczenie domowe, dopóki nie będą skłonne i zdolne korzystać z pomocy na własną rękę w placówce medycznej. O wszystkich możliwych formach pomocy przeczytacie Państwo na stronie Lubelskiego Stowarzyszenia Ochrony Zdrowia Psychicznego albo dowiecie pod naszymi numerami telefonów (81) 746 52 00, (81) 479 30 50, 783 703 500.

ARTUR KOCHAŃSKI

ARTUR KOCHAŃSKI

- psychiatra, dr nauk medycznych, kierownik Ośrodka Psychiatrii Środowiskowej i Psychoterapii Ex CORDIS w Lublinie, naczelnik Centrum Zdrowia Psychicznego dla osób z podwójną diagnozą In CORDE w Lublinie, sekretarz zarządu Polsko-Niemieckiego Towarzystwa Zdrowia Psychicznego, członek Rady Zdrowia Psychicznego w ministerstwie zdrowia, wiceprzewodniczący sekcji naukowej psychiatrii środowiskowej i rehabilitacji Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, członek Komisji Reformy Opieki Psychiatrycznej Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, członek wojewódzkiego i miejskiego Lubelskiego Zespołu ds. Wdrażania Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, prezes zarządu Lubelskiego Stowarzyszenia Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Wielkanoc zbliża się krokami.
Lato, jesień i zima są za nami.
Praki wróciły w ojczyste strony.
Wiosną zazieleniły się zagony.

Wierzby przyodziały się w bazie,
które staną na stołach w wazie.
Ozdobią wielkanocne palmy.
Wierni zaśpiewają psalmy.

HALINA HERBSZT

Niech czas wiosny i Świąt Wielkanocnych będzie dla nas czasem nadziei i oczekiwania na spokojne czasy. Przeżyjmy ten czas w atmosferze wspólnoty, życzliwości i wzajemnej pomocy. Serdeczne życzenia zdrowia i niegasnącej nadziei składają

Teresa Kot
Wójt Gminy Jastków

Tkot

Marek Wieczerzak
Przewodniczący Rady Gminy Jastków

Mawiecki.

